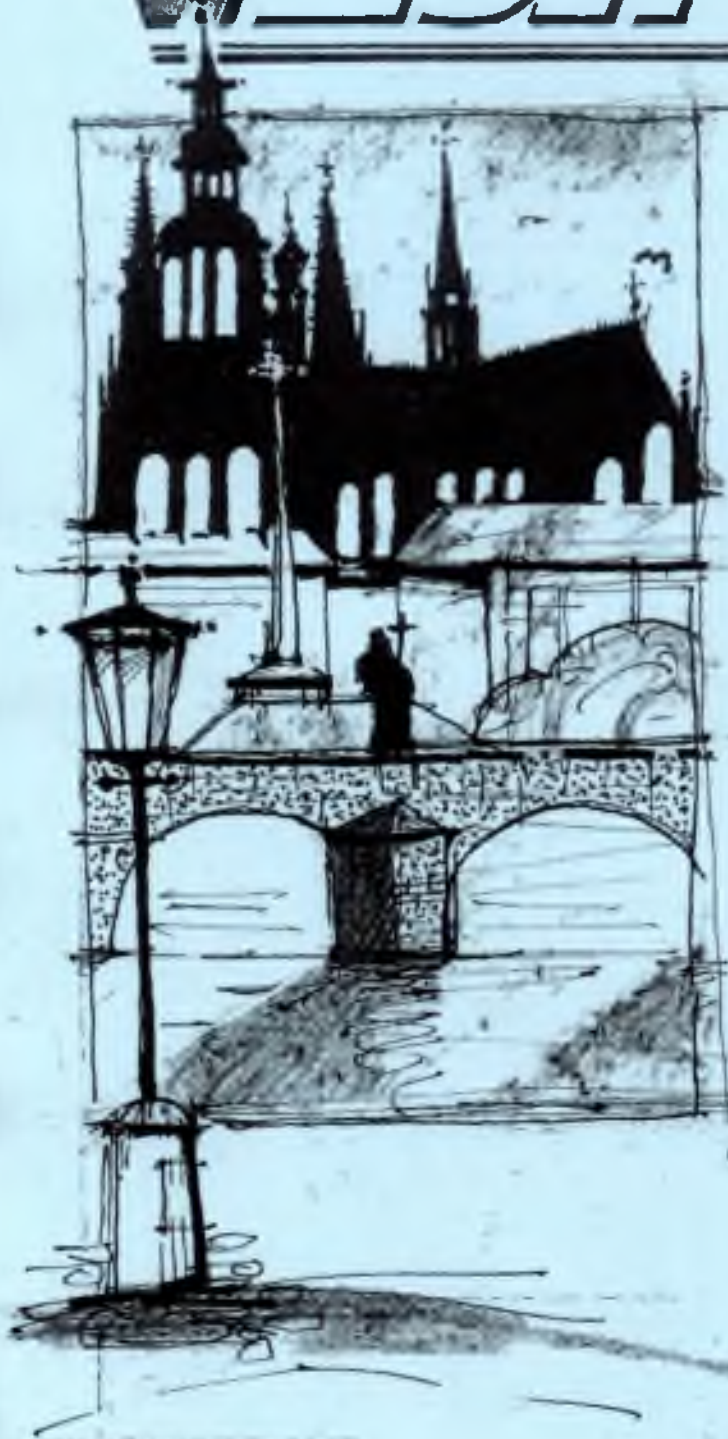

V SOKOL SYDNEY VĚSTNÍK

AUSTRALIA.

Vysoké Tatry – Tatranská Lomnica

Plně zařízený byt pro 4 osoby k pronájmu - 2 ložnice.

Krásné tatranské prostředí.

Možnost ubytování na krátkou anebo delší dobu od ŘÍJNA 2003.

Bližší informace prosím volejte Drahuše Cooper 0418 452 502

Kontakt na Slovensku Maria Collaková 421 903 206 263

DENTAL IMPLANTS

Missing Teeth?

Dental Implants may be the solution:

- You can talk, laugh and smile without worrying. Your new teeth will be fully anchored and feel just like your own teeth.
- Eat what you like without problems
- Recover your natural smile
- A safe and reliable treatment method
- There is no need to file down adjacent teeth

Dr. J. Mader, Suite 106, "Piccadilly"
222 Pitt Street, Sydney, 2000
Phone: 9264 5210

Our Treatment Solutions

Single Teeth

Multiple Teeth

Dentures

Whether you are missing a single tooth or a complete jaw, we will have a solution to meet your needs. Implants have a totally natural appearance and feel just like your real teeth. Please visit

SOKOL SYDNEY LIMITED

16 Grattan Crescent, Frenchs Forest, NSW 2086
ACN 000 378 736 www.sokolsydney.com

THE SOKOL SYDNEY PROGRAMME OF ACTIVITIES MAY BE
HEARD ON 02 9452 5617

Číslo 3 Ročník LIII Červen 2005
Number 3 Volume LIII June 2005
Print Post Approved PP 239732-00003

TAKOVÁ BYLA ZIMA V ČR

OBSAH

<i>Slovo starosty a pokladníka</i>	6
<i>Mecenáš bratr John Zelený</i>	7
<i>Dopisy čtenářů</i>	8
<i>XIV. všesokolský slet v Praze</i>	10
<i>Dopis generálního konsula</i>	11
<i>Američtí sokolové slavili</i>	13
<i>Masarykova cesta kolem světa</i>	14
<i>Sletové jaro 2005 / Pavel Novák</i>	15
<i>Žalov</i>	16
<i>Krásy a taje ČR</i>	17
<i>Papež Jan Pavel II.</i>	19
<i>Dějiny neústi do prázdna</i>	20
<i>Před těmi šedesáti lety</i>	22
<i>Kino Ponrepo</i>	23
<i>Humor</i>	24
<i>Květen / Červen</i>	25
<i>Perly a perličky</i>	27
<i>Šlépějemi dějin</i>	30
<i>Osvobození jednoho města</i>	32
<i>Češi a Slováci si jsou bližší</i>	33
<i>Pocta velikanovi</i>	36
<i>Komunisté jsou živou hrozbou</i>	38
<i>Prodavači smrti</i>	40
<i>Kříž s Křížem</i>	41
<i>Recenze českoaustralské knihy</i>	42
<i>Z tajů krás české řeči</i>	43

VĚSTNÍK

Dvoutměsíčník Sokola Sydney.

Obsah publikovaných článků
nemusí být totožný s názory
redakce. Vyhraujeme si
právo články upravit.

Telefon redakce:

02 9528 7928

Email:

contact@sokolsydney.com

Věstník se též nachází na
internetové stránce
www.sokolsydney.com

Příští uzávěrka Věstníku:

6.7.2005

**(Vždy první středa
v každém lichém měsíci)**

Z PERA STAROSTY.

Rád bych svůj příspěvek začal zprávou o valné hromadě Sokola Sydney, která se konala začátkem května. Sešlo se celkem dost členstva v porovnání s předešlými lety; to je dobrá zpráva, neboť svědčí o zájmu členů o chod naší organizace. Bohužel část schůze byla plná rozporů a nedorozumění, pravděpodobně zapříčiněných naší neustálou se zhoršující finanční situací vzniklou v souvislosti s neodkladnými výdaji na nutné a nezbytné opravy budovy Národního domu v minulém roce. Je ale nutno pochopit, že výroční schůze je jediné forum, kde si všichni můžeme vše vyříkat z očí do očí. Jednou z nepříjemných událostí této schůze byla rezignace na funkci místostarosty jednoho z našich potřebných členů výboru (Petr Brack). Petra si velice vážím a nepochybují o jeho pro Sokol prospěšných schopnostech. Petr však zůstává nadále členem výboru a jak se sám vyjádřil chce se jako takový nadále podílet na chodu naší jednoty.

Co se týče sportovních akcí, ty pokračují tak jako doposud. Po dokončení nezbytných oprav výbor začíná pracovat na vypracování plánu k lepšímu využití haly tělocvičny v blízké budoucnosti a tak zajistit nezbytné příjmy k pokrytí vzrůstajících nákladů.

Na poli společenského života se připravujeme na výstavu Volá Londýn 18. června která bude slavnostně otevřena generálním konzulem ČR. Podrobnosti se dočtete na dalších stránkách Věstníku.

Všem nově zvoleným členům výboru Sokola přeji hodně štěstí a pohody do sokolské práce. Všem ostatním členům výboru děkuji za jejich obětavou práci v minulém roce.

Nazdar! Jarda Krejčík

ZPRÁVA POKLADNÍKA

Dary a předplatné na Věstník celkem \$745; fond na údržbu Národního domu \$310. Pokles ve srovnání s lednem a únorem, ale mnoho díky vytrvalcům.

Členské příspěvky \$910. Na rok 2005 byly splatné do 31.1.2005, ale k 30.4.05 jen polovina členů vedených v seznamu zaplatila. Není to hanba? \$25 ročně se rovná 50¢ týdně a to si může dovolit i žebrák. Za 50¢ je možno si koupit na příklad ½ šálku kávy nebo ½ malého piva, nebo 1 cigaretu, nebo ½ lízátka.

Vydání mimořádné výdaje a nutné: Broušení a natírání podlahy v tělocvičně \$10,138; opravy střechy \$2,365; nouzová a další osvětlení \$2,015. Kryté darem \$25,000, odkaz od zesnulého bratra Jana Zeleného.

Dary na Věstník a údržbu sokolského Národního Domu obdržené od 1.3.2005 do 30.4.2005:

Ganz V	25	Lukas F	40	Virag S	25
Šimková M	30	Häberová Z	10	Kratochvilová M	50
Kramář M	..5	Holická J	25	Volek S	20
Jelínek F	45	Mink S	20	Ringer M	30
Krauss J	30	Rosta M	50	Davis M	50
Vickers M	100	Kučera O	25	Franc P&M	50
Galiček J	20	Kříž M	25	Hájek L	25
Bureš O	20	Engelman P&E	25	Truchlik V	50
Tondr A	20	Rada P&E	15	Vnenk E	25
Šetelík M	25	Trlifaj J	20	Brychta O	50
Anonym VK	20	Federer H	35	Toman R	50

Prosím vystavujte všechny platby na „Sokol Sydney“ s uvedením na jaký účel, se zpáteční adresou a zašlete na adresu: M Moravec, P O Box 19, CROYDON PARK NSW 2133.

Stvrzenky budou přiloženy k příštím Věstníkům.

Miroslav Moravec

+++++
České mše se konají v 11.30 ve Strathfieldu v kostele svaté Marty každou druhou a čtvrtou neděli v měsíci.

Srdečně blahopřejeme dp. Jaroslavu Šimkovi k narozeninám které oslaví 3. června.

+++++

Patnáctého června minulého roku zemřel bratr Jan Zelený, zámožný podnikatel a štědrý dárcce české komunity v Sydney. Mnozí z Vás už pravděpodobně vědí, že ve své poslední vůli pamatoval tento šlechetný dárcce na Sokol v Sydney částkou dvacetipět tisíc dolarů - a to je asi největší obnos dosud v poslední vůli naší organizaci tak velkodušně zůstavený. Nebyl to jeho první dar Čechům v Sydney - věnoval kdysi na české účely velkou částku a již tehdy se zapsal jako štědrý mecenáš.

dovedl finančně pamatovat ve svém testamentu. Je želen všemi, kteří měli čest ho za jeho plodného života poznat a sydneyští sokolové zůstávají tomuto ušlechtilému muži zavázáni neutuchajícím díkem. Čest jeho památce.

Dopisy čtenářů

Srdečné díky za PERFEKTNÍ VĚSTNÍK.

S pozdravem M. Ringer, Neutral Bay NSW

Vážená redakce,
Zkracování nepřipadá v úvahu. Jak bych se jinak dozvěděl, že autor "Vinetou" a "Old Shatterhand" byl "rozený zločinec". Vinetou byl můj a mnoha generací Čechů a Němců, zvláště trempů, "role model". Od něho jsme se naučili jak udělat táborák aby nekouřil a uklidit tábor aby nikdo neviděl, že jsme tam stanovali. Co neshořelo, nesli jsme v USce zpět. Byli jsme první environmentalisté. Ale říci, že nechceme snížení stránek není dost. Více stránek stojí VÍCE peněz. Zvyšte příplatky na Věstník i členství. Příjmy stoupají, ceny stoupají. Posílám šek na \$100 a doufám, že druzí budou následovat. Obdivuji vás všechny za vaši práci. Keep it up.

Nazdar, Mirek Davis, Earlwood, NSW

Příloha: šek

Vážení,
Nemyslím, že je dobře uváženo, aby byl rozsah Věstníku snížen na 4 listy. Pravda, čtyřicet stránek vyžaduje značné výdaje a velkou práci, ale čte se dobře. Informace a zajímavé zprávy se těžko vměstnají na 4 listy - snad aspoň 8? Věřím, že se neunáhlíte; mohli byste přijít o leckterého čtenáře.

S pozdravem a přáním všeho dobrého do Vaší práce Blanka Jirásková, Bondi, NSW

Výboru Sokola Sydney

Dovídám se, že se uvažuje o omezení rozsahu Věstníku v zájmu docilení úspor na výdajích s tiskárnou a poštovným. Chtěl bych se připojit na stranu členů a čtenářů, kteří by se takovým rozhodnutím cítili poškození a kteří by považovali v dnešním stavu takový krok za nesprávný. Věstník nabízí nejen informace o sydneyjském Sokolu, ale poskytuje kvalitní čtení, o které je v našem exilu bohužel nouze. Podle mého názoru je to snad jediná aktivita našeho spolku, která se po dlouhých letech viditelně zlepšila a která funguje výborně. Omezit rozsah má přijít na pořad, až redakčnímu kruhu dojde inspirace anebo až se kvalita podstatně zhorší. Jestliže se takového stavu dožiji, slibuji, že vám dám vědět.

S bratrským pozdravem

Richard Toman, Kareela, NSW

(Bratr Toman přiložil šek na \$50 na Věstník.)

Vážená redakce

Nejen v České republice, ale i zde mezi námi, jsou lidé, kteří se stále cítí komunisty. Jestliže se jim za komunismu dařilo dobře, neměli nikdy odcházet. Ale když už tady jsou a nelíbí se jim články ve Věstníku, kritizující tento nemorální a krutý režim, mohou být rádi, že je nikdo nenutí tyto články číst. My a naše rodiny, kteří jsme byli komunismem pronásledováni, nemůžeme zapomenout a nesmíme odpustit. Pokračujte ve své vynikající práci, obrovské většině čtenářů se Věstník líbí.

Miroslav Moravec Sydney

Milý pane Moravec

Přílohou přikládám šek na \$75 - \$25 na Sokol a \$50 na Věstník. Gratuluji Vám k vysoké úrovni Věstníku, je radost číst Vaše zajímavé články. Letím na dva měsíce do „zlaté“ Prahy a беру několik čísel Věstníku s sebou pro svou přítelkyni.

Srdečně zdravím

Helena Hlaváčová, Crows Nest, NSW

Mili přátelé!

Děkujeme za zasilání Věstníku, který se nám líbí tak jak má 40 stran a velice užitečných rad a zpráv. Zasiláme \$40 a doufáme, že i další odběratelé také přispějí víc, aby se Věstník nezmenšil.

S pozdravem Jiří a Marie Jeřábkovi, Perth

Nazdar redakce Věstníku a všichni ostatní Sokolové, pro které nemám email, zdravím z pršlavého Londýna, zpětně velice děkuji za zaslání posledních 2 čísel Věstníku, do kterých jsem se velmi ráda začetla. Musím říci, že se mi zdály velice kvalitní. Samozřejmě, že mi neunikla místní politika a pokud by bylo toto zasilání náročné, určitě se mi časopis dostane i jiným způsobem. Doufám také, že se nějaký ten kulturní duch v sokolovně ještě udrží. Zatím tedy gratuluji za výdrž a přeji další sílu. Já jsem pracovně dost zaneprázdněná, neměla jsem zatím hodně možnosti navštěvovat nějakou kulturu či turistické atrakce, o výletech do Evropy také nemluvě. Ale snad až opravdu bude scházet kritická míra slunička tak za ním vyrazím.

Alena Jirásková, Londýn

Dear brother Jelinek,

We, the delegates of the XVIII American Sokol Convention, held April 21-24 in Cleveland, Ohio, wish you much success in keeping the Sokol spirit alive in Australia.

NAZDAR!

Larry Laznovsky, President; Rhonda K. Liska, Secretary; Micky Dalton, Chairman

V tomto červnovém čísle Věstníku popřejeme **červeňačkám, červeňáčkům a těm, co se narodili v červenci!**

Srdečně blahopřejeme a přejeme všechno nejlepší sestrám, které oslaví své kulaté, nebo půlkulaté narozeniny v červnu a červenci: 3.6. **Iloně Kolárové,** 11.6. **Věře Brack,** 13.6. **Valerii Ganzové,** 17.6. **Terezií Saltmanové,** 26.6. naši župní náčelníci, **Zoře Kašpárkové,** která vedla nácvik australských sokolů na XII. i XIII. všesokolský slet, sama cvičila v několika skladbách a dnes již připravuje cvičení na XIV slet v roce 2006, 2.7. **Martě Kočí** a 6.7. **Evě Čermákové,** člence výboru naší Sydneyké jednoty.

A vše nejlepší našim bratřím, kteří ty kulaté nebo půlkulaté oslaví v červnu: 4.6. **Petru Rosslerovi,** 11.6. **Pavlu Kohoutovi,** který začal cvičit v Sokole Lnáře, 14.6. **Davidu Václavu Pohlovi,** 16.6. **Mirkovi Merendovi** a 22.6. **Pavlu Heliovi** a těm, kteří je budou slavit v červenci: 5.7. **Janu Gilečákovi,** 6.7. **Joe Šárkovi,** 15.7. **Frantovi Platilovi,** který s námi cvičil na XII. Sletě v Praze, 20.7. **Miro Davisovi-Dlouhému,** který začal sokolovat v Sokole Dejvice-Hanspaulka, 22.7. **Ondřeji Bursíkovi** a 26.7. **Martinu Káňovi !**

A těm dříve narozeným, našim seniorům **i k nekulatým narozeninám přejeme vše nejlepší a pevného zdraví:** 5.6. sestře **Libuši Vnenkové,** 12.6. sestře **Zdeně Háberové,** která s námi také cvičila v Praze na XII. Vsesokolském sletu, 14.6. **Jiřině Hrdinové,** 4.7. bratru **Oliveru Fialovi,** rodáku z Maršova, který cvičival v Sokole Znojmo a Sokole Brno a později již v exilu v Sokole Bagnoli v Itálii, 9.7. sestře **Jiřině Austerové** a 17.7. bratru **Karlovi Královi!**

CVIČENÍ PRO DĚTI v sokolském Národním domě

15.30-16.30 hod. vždy v sobotu: 4. a 18. června;

2., 16. a 30. července; 13. a 27. srpna; 10. a 24. září;

8. a 22. října; 5. a 9. listopadu; 3. a 17. prosince.

Volejte Jane 0438 014 125

Valná hromada Sokola Sydney

se konala 1. května 2005 v Národním domě ve Frenchs Forest. Pro funkční období 2005 – 2006 byli zvoleni tito ředitelé, činovníci a členové výboru: **Ředitelé:** Jaroslav Krejčík, starosta; Pavel Ott, místopředseda; Petr Čermák, jednatel a matrikář; Miroslav Moravec, pokladník; Ray Černý, vzdělávatel a knihovník; Mirek Farský, náčelník; Iva Mašková, náčelnice.

Činovníci: Jan Jelínek, hospodář a držitel licence pro prodej alkoholických nápojů; Jaroslav Zahradka, šéfredaktor věstníku, archivář a kronikář.

Členové výboru: Jiří Jelínek, Marta Nováková, Ivana Austerová, Mirka Felbingerová, Peter Brack, Danka Helia, Jane Soepono, Eva Čermáková, Judita Dlasková a Daniel Chermak.

Representanty canberské pobočky byli zvoleni Zorka Kašpárková a Vratislav Kašpárek.

XIV. VŠESOKOLSKÝ SLET V PRAZE 2006

Bratři a sestry,

XIV. Vsesokolský slet se koná v Praze ve dnech 1. až 6. července 2006. Skladeb je celkem 16. Pro nás padá v úvahu 6 skladeb:

1. **„Výlet s aerobikem“**, skladba původně plánovaná pro dorost, ale jak víme, aerobik cvičí i lidé zralého věku. Délka skladby je 6.30 minut a užívá stepy a fitbendy. Je pro dívky i chlapce.
2. **Ženy I.: „To všechno přines’ čas“**. Délka skladby je 9 minut. Jako náčiní je použito bubínků.
3. **Ženy II.: „Léto“**. Taneční gymnastika se stuhou, která má podobné použití jako kužel. Délka skladby je 8.30 minut. V této skladbě nejsou dřepy, jen klek na jedno koleno s oporou rukama, skoky a vodorovné předklony.
4. **Muži: „Chlapáci“**. Délka skladby 9 minut. Náradí dlouhé tyče a duchny.
5. **Starší cvičenci: „Ta naše písnička česká“**, na Hašlerovy písně, délka skladby 7.30 minut. Je bez náčiní a nejsou zde předklony, dřepy, kleky ap. A je to skladba věnovaná seniorům a přizpůsobená jejich fyzickým možnostem. Zde cvičí muži i ženy.
6. **Rej žen: „Zpěv naděje“**. Délka skladby 10 minut. Podrobnosti nejsou známy, ale má to být hromadné vystoupení 3500 cvičenek a jako náčiní má být použit šál. Jde pravděpodobně o choreografické vystoupení.

Ještě tu má být skladba mezinárodní o délce 6 minut, **„Pozdrav Tobě“** a je zde poznámka – počet cvičenců dle zájmu zahraničí. Jsou zde skladby pro děti, od nejmenších, cvičení rodičů s dětmi, až po starší žákyně a žáky.

Secvičné hromadných skladeb tj. zkoušky vystoupení budou od 1. července denně. Slavnostní zahájení bude v Národním divadle v sobotu 1.7., sletový průvod Prahou je v neděli 2.7. Hlavní představení bude ve středu 5.7. - 1. program. Odpolední vystoupení - 2. program - bude ve čtvrtek 6.7. Během sletových dní budou sportovní soutěže a kulturní pořady.

Přála bych si kdybyste se už nyní zamyslili nad možností se sletu zúčastnit. Je to pro nás obtížné, jednak časovým obdobím, máme zde zimu s normálním pracovním obdobím, ne dobu dovolených, jak je tomu v Evropě a pak ekonomická stránka, pro naši odlehlost a délku cesty. Kdo by měl zájem, ať se přihlásí a rovněž se rozhodne, kterou skladbu by eventuálně chtěl nacvičovat. My v Canbere uvažujeme o „Létu“ a „Zpěvu naděje“, obě skladby jsou pro ženy, protože my zde nemáme muže, kteří by cvičili.

Moje e-mailová adresa je < zorakasperek@hotmail.com >. Jinak moje adresa je 2/313 Hindmarsh Drive, RIVETT, ACT 2611. Až se definitivně přestěhujeme během několika měsíců, oznámím svou novou adresu ve Věstníku. Také budu v kontaktu s vaší náčelnicí sestrou Ivou Maškovou.

Srdečné Nazdar, Zora Kašpárková

CONSULATE – GENERAL OF THE CZECH REPUBLIC SYDNEY
169 Military Road, Dover Heights NSW 2030, fax: 02 9371 9635, telephone: 02 9371 0860
e-mail:sydney@embassy.mzv.cz, website:www.mzv.cz/sydney

Vážení krajané,
dovolte mi, abych Vás oslovil s další pravidelnou informací našeho konzulátu.

1. Výstava „Malá – Velká Země“

Prezentační akce České Republiky v Austrálii, která se měla konat v Sydney ve dnech 15. – 18.6.2005, byla na základě sdělení organizátorů přeložena na 19. – 22.10.2005.

2. Výstava – „Volá Londýn“

Generální konzulát ve spolupráci s odborem krajských a kulturních vztahů MZV připravuje výstavu fotografií „Volá Londýn“ – Československá vláda v exilu 1939 – 1945“, pro její prezentaci Česko-Australské komunitě.

Jako první budou mít možnost shlédnout tuto velice zajímavou výstavu krajané v Sokole Sydney, kde bude tato slavnostně otevřena dne 18.6.2005 v 17.00 hod. Výstava setrvá v Sokole Sydney do 17.7.2005, aby dále v případě zájmu dalších krajských klubů a asociací, tak jak bylo zvykem i v minulosti, putovala po celé Austrálii a Novém Zélandu. V případě Vašeho zájmu o zapůjčení této mimořádné výstavy, i s ohledem na její načasování k 60. výročí konce 2. světové války, kontaktujte paní Hanu Janda tel: 02 9371 8878.

3. Recitační odpoledne na Generálním konzulátě

Po druhé v historii našeho konzulátu se na jeho půdě uskuteční recitační pásmo – poetické odpoledne zorganizované opět manžely Reichovými. Tentokrát půjde o básně pana Karla Šindeláře a kapacitou prostorů limitovaný počet milovníků poezie se již nyní může těšit na den 2.července 2005.

4. Pan Kratochvíl mezi krajany

Tak jak bylo námi i samým panem Kratochvílem již několikrát v minulé době avizováno v krajském tisku, v těchto dnech začíná pan Kratochvíl svoji pouť za krajany v Austrálii.

Po dohodě s panem Kratochvílem Vám předkládáme plánovaný itinerář jeho cesty za krajany:

do 14.5. Brisbane, Gold Coast; 15.5. – 16.5. Modré Hory; 17.5. – 26.5. Sydney; 27.5. – 28.5. Canberra; 30.5. – 5.6. Melbourne; 6.6. – 9.6. Adelaide; 15.6. – 4.7. Tasmánie.

Pro Vás, ke kterým se nedostala jeho poslední zpráva pro krajany, poskytujeme její autorizované znění:

Vážení Češi a Slováci žijící v Austrálii,

jak jsem Vám naznačil v předchozí výzvě, zúčastním se v měsíci květnu a červnu t.r. výzkumného projektu, který bude zpracovávat Čechy a Slováky žijící v Austrálii v období mezi lety 1900-1989. V rámci tohoto projektu vznikne rozsáhlá publikace, vázaná na křídovém papíře vel. A4, určená pro mladou školní generaci, vypovídající o životě Čechů a Slováků v Austrálii formou životopisných dat, fotografické dokumentace a dalších informací. Publikace bude mít takový rozsah, jaké množství dat se mi podaří shromáždit. Mimo publikaci budu natáčet filmové výpovědi pamětníků jak z vlny exilu po r.1948, tak exulantů po r.1968 atd. Bohužel generace před 2. světovou válkou a informace o ní jsou už ztraceny. Byl bych Vám vděčen, pokud vlastníte archivní dokumenty z této generace exilu, případně jste schopni tímto směrem vypovídat, za jakékoliv informace.

Veškeré informace o mém příjezdu a pobytu v Austrálii bude mít Jeho Excelence velvyslanec ČR v Canbeře pan Karel Pažourek nebo generální konzul ČR v Sydney pan Jaroslav Doleček.

Jan Kratochvíl OCM

Společnost pro kulturu a dialog K2001, o.p.s.

5. Změny v konzulární agendě

Rádi bychom vás rovněž upozornili na zdánlivě drobnou, ale v konzulární praxi velice důležitou změnu, která od začátku roku platí v oblasti cestovních dokladů ČR.

Na formuláři „Žádost o vydání cestovního pasu“ se musí žadatel podepsat celým jménem tzn. jménem i příjmením. Bez tohoto plného podpisu nám bude žádost ze strany příslušného úřadu v ČR vrácena zpět k doplnění.

Nadále platí ustanovení o tom, že cestovní pas ČR si žadatel musí vyzvednout osobně u zastupitelského úřadu ČR v zahraničí. Pro tyto případy lze využít síť honorárních konzulátů ČR v Austrálii a na Novém Zélandu, takže žadatel o cestovní pas nemusí cestovat pouze do Sydney či Canberry.

Od začátku tohoto roku začala rovněž platit změna v zákoně o správních poplatcích, která stanoví v některých případech odlišnou výši konzulárních poplatků, než na jakou jste byli dosud zvyklí.

Úplnou novinkou je povinnost zastupitelského úřadu vybírat poplatek za pořízení kopie na vlastním fotokopírovacím zařízení. Pro příklad uvádíme, že žadatel se dostaví se žádostí o ověření shody kopie s originálem a nepřinese si sebou kopii, kterou má konzulární pracovník porovnat s originálem. V tomto případě musíme kopii zhotovit sami a tento úkon naúčtovat žadateli.

Dlouho očekávanou změnou jsou nové cestovní pasy ČR, které jsou vydávány od poloviny března 2005.

Tyto nové cestovní pasy se od stávajících liší tím, že obsahují informaci o členství České republiky v Evropské unii.

Pro názornou ukázkou přikládáme obrázek se vzorem tohoto cestovního pasu.

Lze oprávněně očekávat, že přibližně od roku 2008, kdy se předpokládá přístup ČR k Schengenské úmluvě, budou cestovní pasy ČR doplněny o biometrické údaje držitele. Pravděpodobně se bude jednat o otisk jednoho případně více prstů.

Vážení krajané,

Věřím, že Vás naše květnové informace zaujaly přinejmenším tak jako ty předešlé. Další pro Vás připravíme po čase našich pracovních dovolených v září tohoto roku.

Dovolte mi, abych Vám poděkoval za Váš dosavadní zájem o spolupráci s našim konzulátem a zůstávám s pozdravem.

Ing. Jaroslav Doleček
Generální konzul

SOKOL STARS – KIDS 0 TO 10 YEARS OLD

*Twinkle twinkle Sokol Stars
Hanging off the monkey bars
Trampolines and climbing walls
Somersaults and lots of balls
Twinkle twinkle Sokol stars
Hanging off the monkey bars*

SATURDAYS JUN 4, 18; JUL 2, 16, 30; AUG 13, 27; SEP 10, 24; OCT 8, 22; NOV 5, 19; DEC 3, 17 FROM 3.30 TO 4.30

CALL JANE 0438 014 125

Byt v centru Prahy k pronájmu.

Tento byt je vhodný pro 1 až 4 osoby, je prostorný (skoro 100 m²), kompletně zrenovovaný a moderně zařízený v absolutním centru Prahy (2 minuty pěšky od Václavského náměstí).

Nájemné je 60 AUD pro jednu osobu, 80 AUD pro 2 osoby, 100 AUD pro 3 osoby a 110 AUD pro 4 osoby na noc (minimum 4 noci).

Čisté povlečení a ručníky jsou samozřejmě dodány v ceně.

Sleva je možná za ubytování na 10 dní a více.

Prosím volejte 08 9761 1047 nebo 02 9816 2026 pro bližší informace a booking.

Američtí sokolové slavili

Američané na sletišti v Praze
1926

Letos v únoru uplynulo 140 let od založení první sokolské jednoty ve Spojených státech amerických. Stalo se tak pouhé tři roky po založení první sokolské jednoty v Praze, v těžkých poměrech posledního období války Severu proti Jihu, kdy skupina krajanů v St. Louis ve státě Missouri založila 14. února 186 sokolskou jednotu, do níž se na ustavující schůzi přihlásilo 65 členů.

Činnost první sokolské jednoty v Americe dva měsíce po jejím založení, 14. dubna 1865, narušila událost, která vzrušila celou Ameriku - zavraždění prezidenta Abrahama Lincolna. Jednota přesto zahájila činnost, v důsledku rozháraných amerických poměrů činnost zastavila a teprve po delší době se podařilo jednotu obnovit. Mezitím byla 19. srpna 1866 založena druhá sokolská jednota v Chicagu, v dubnu 1867 následovala třetí v Morrisani ve státě New York, a další v městech New York (v říjnu 1867), Cleveland (1870), Baltimore (1872), Cedar Rapids (1873), Detroit (1875), Omaha (1877). V září 1878 se zástupci tehdejších deseti sokolských jednot shromáždili v Chicagu a ustavili ústřední sokolskou organizaci v Americe Národní jednotu sokolskou (NJS). Postupně, po založení dalších jednot, bylo v ní sdruženo šest žup - Východní, Severovýchodní, Střední, Západní, Jižní a Pacifická. Podmínkou členství v jednotách NJS bylo americké občanství a tmavomodrý sokolský kroj se širákem byl přizpůsoben americkým poměrům. V lednu 1879 vyšlo první číslo věstníku Sokol americký, již 4. září 1879 se v New Yorku konaly první sokolské tělocvičné závody, později považované za první sokolský slet v Americe. NJS pořádala devět dalších sletů (1880, 1884, 1888, 1891, 1893, 1900, 1904, 1909, 1914). V době X. sletu v roce

1914 měla NJS 81 jednot sdružujících 6500 členů.

Některí sokolové i krajané vytýkali Národní jednotě sokolské, že se příliš amerikanizuje, a proto bylo v Americe několik sokolských jednot, které do jejího svazku nevstoupily a působily samostatně. V roce 1897 se většina těchto jednot sdružila v druhou sokolskou organizaci s jménem Sokolská župa Fügner-Tyršova. Členem této župy mohl být každý krajan i bez amerického občanství a její kroj byl shodný s krojem českého sokolstva. Podle barvy košile se jim říkalo „červení sokolové“, zatímco sokolové NJS byli známí jako „modří sokolové“. Župa měla 17 jednot (včetně dvou v Kanadě) v nichž bylo sdruženo 2000 členů.

V říjnu roku 1892 byla v Chicagu založena slovenská sokolská jednota, první slovenská sokolská jednota vůbec, neboť maďarské úřady založení Sokola na Slovensku nikdy nedovolily. Po založení dalších v New Yorku a Bridgeportu, byla 4. července 1896 ustavena Slovenská tělocvičná jednota Sokol v USA, která v roce 1905 sdružovala přes 2500 členů v 90 jednotách.

Za I. světové války členstvo těchto tří organizací spolu s členstvem Slovenského Sokola účinně podporovalo osvobozovací úsilí vedené prof. T. G. Masarykem - do roku 1917 dobrovolným vstupem svých členů do kanadských jednotek a po vstupu Ameriky do války, do americké armády, a čs. legii.

Současně bylo obnoveno jednání o sjednocení sokolských organizací. Koncem roku 1916 došlo k spojení NJS s župou Fügner-Tyršovou a vytvoření Americké obce sokolské, která zahájila činnost 1. ledna 1917.

Americká obec sokolská pořádala I. slet v roce 1921, od té doby pořádala 20 sletů. Letošní XXI. slet se bude konat 21.-25. června, v Chicagu.

Převzato z časopisu Kanadský Sokol, věstníku Sokolské župy Kanadské

Masarykova cesta kolem světa

Vážené sestry a vážení bratři,

Dovolte, abych Vás oslovil u příležitosti letošního 155. výročí narození prezidenta T. G. Masaryka. Muzeem T. G. Masaryka v Rakovníku jsem byl požádán o uspořádání výstavy, která by připomněla význam a zásluhy této osobnosti o vybudování československého státu.

Rozhodl jsem se výstavu zaměřit na tzv. Masarykovu cestu kolem světa.

Expozice bude mapovat období od 5. května 1917, kdy Masaryk pod jménem Marsden vycestoval do Ruska, až po jeho návrat do svobodné Československé republiky v prosinci 1918 jako prvního prezidenta a následné dekorování československým válečným křížem z rukou válečných invalidů z ruské, francouzské a italské fronty 26. ledna 1919.

Prosím, máte-li možnost zapůjčit pro výstavu písemné či jiné věcné materiály, nebo přispět na její realizaci, budu vám velmi zavázán.

Spolupracuji s archivem Kanceláře prezidenta republiky, s PhDr. I. Šedivým z Masarykova ústavu ČSAV, VHÚ, Památníkem písemnictví a mám slíbenou podporu senátora Schwarzenberga, pl. Horala a senátora P. Eyberta, který převzal nad výstavou záštitu.

Zvu vás srdečně na vernisáž, která se bude konat 24. června 2005 od 17. hodiny v Muzeu T. G. Masaryka v Lánech po předchozím položení květin u hrobu TGM.

Děkuji za laskavou pomoc a těším se na setkání.

Miloš Trnka, Průmyslová 1113, Sezimovo Ústí 391 02, tel.: 381 27 40 52, mob.: 775 274 052.

Bankovní spojení: Občanské sdružení pro podporování Muzea T. G. Masaryka v Lánech, Výstava TGM, IČO: 26536463, č. účtu: 193 681 649 / 0300

Začátek příprav pro cvičitele v župách Sletové jaro 2005

Příprava sletu je vždy dlouhodobou prací. V současnosti jsme od prvního veřejného předvedení nových skladeb přikročili k přípravě jejich popisů, nákresů i videozáznamů tak, aby veškerý materiál byl cvičitelům k dispozici na prvních nácvikých srazech.

Na základě připomínek ke skladbám zasedala režijní komise, aby dořešila některé sporné otázky. Jen pro zajímavost - konečná podoba skladeb Karimatky a Trampolínky se právě dotváří, byly udělány drobné úpravy ve skladbě s bubínky pro větší zdůraznění zvukového efektu náčiní, rej žen Zpěv naděje byl zkrácen o jednu ze zařazených písní a byla dohodnuta konečná podoba oblečení - tedy staronové bílé sukně (finanční úspora). Domníváme se, že úpravy budou k prospěchu věci, a že se všichni mají na co těšit!

Dostali jsme se ovšem do období, kdy je třeba řešit to nejdůležitější - účast cvičenců v jednotlivých skladbách. Bohužel je pravdou, že ne všichni naši členové jsou příznivci velkých hromadných vystoupení. Většinou proto, že to sami nikdy nezkusili. Cvičence nelze do nácviku nutit, sami se musí rozhodnout vzít na sebe povinnosti spojené s nácvikem a cvičitelé musí i v době sletových příprav zajistit program pro všechny.

Stručně řečeno, slet vždy byl a bude největším sokolským svátkem, vyvrcholením dlouhodobé, systematické práce. Potřebujeme cvičence, kteří se nácviku nebojí těšit se na něj, protože je jim jasný skutečný podtext hromadných vystoupení - jde tu totiž „o setkávání se“, o radost z pocitu síly uprostřed stejně smýšlejících bratrů a sester!

Odmítáme proto jakýkoliv nátlak na cvičence. Pro členy Sokola by totiž účast na sletovém vystoupení měla být samozřejmou radostí.

Miroslav Vrána, náčelník ČOS, Jarina Žitná, náčelnice ČOS, Sokol 2/2005

S Pavlem Novákem Nejen o hudbě

Milada Josefíková, Sokol 10/2004

Muzikant, textař a zpěvák Pavel Novák, autor a interpret hitů 60. a 70. let Vyznání, Nádherná a Dívka pihovatá, připravuje hudbu pro sletovou skladbu Dany Uzlové Kdo si hraje nezlobí.

Hlásí se k Sokolu. Při sletu v roce 2006 nabídl Náčelnictvu ČOS vystoupení své hudební skupiny v Praze, krajích i regionech.

Pavla Nováka, který žije a tvoří v Přerově, jsme se prostřednictvím e-mailu zeptali na jeho vztah ke sportu, Sokolu i na jeho současné aktivity.

(Před 5-ti lety byl Pavel Novák na turné v Austrálii, o kterém též napsal knihu „Jak jsem zpíval klokanům“. – Pozn. red. Věstníku)

Máte k Sokolu nějaký určitý vztah? Říkáte o sobě, že jste starý sokol.

Skutečně jsem začínal v Sokole. Už jako malého kloučka mě máma vodila do sokolovny, kde jsem získával vztah ke sportu i k lidem. Líbilo se mi, že mohu starším říkat nazdar a bratře. Jako žák jsem reprezentoval Sokol v gymnastice a byl jsem dokonce krajským přeborníkem.

Sletová skladba je určena předškolním dětem, které budou cvičit s plovací deskou. Budou si moci při cvičení také zazpívat?

Určitě. I když autorka Dana Uzlová si přála, aby byly některé skladby bez textu, někde jsem jej ponechal. Protože děti mnohé z písniček znají z koncertů, myslím, že si je budou i zpívat.

Pro děti jsou i některé vaše pořady.

Mezi pořady pro děti jsou tři pro starší a osm pro mladší věkovou skupinu. Snažím se o výchovu prostřednictvím hudby, textů i scénářů. Témata jsou o přírodě, zdraví, tradicích a zvycích, řemeslech, o správném chování, jak jsme přišli na svět a na téma

výlet. Zatím poslední projekt *Sport a hry* by měl děti přivést k pohybu a asi nejvíc by se uplatnil v doprovodném sletovém programu.

Zná mladá generace vaše nejslavnější hity?

Obecně znají *Nádhernou lásku*, *Pihovatou dívku* a pár dalších. To ale nezáleží na mně. Je to otázka médií, rozhlasu a televize. O čem se píše, co se vysílá, to lidé znají. Ovšem tam, kde mají rodiče desky, je tomu jinak. Mladí chodí na koncerty s rodiči, někdy i sami, a písničky znají. Dost často si je zpívají při koncertech se mnou. Z toho mám radost. Považuji se za lidového zpěváka.

Doufám, že se s vámi setkáme při sletových slavnostech, určitě při župním sletu v Přerově.

Věřím, že i když nebudu cvičit, rozhodně přijdu a těším se.

Více informací najdete na: www.pavelnovak.cz.

Žalov.

Odešel nám vzácný podporovatel naší jednoty, pan **Oldřich Frnka**, ve svých devadesáti letech. Nebyl sice přímým členem Sokola, ale poskytl Sokolu bezplatnou, tedy bezúročnou půjčku v době kdy to Sokolu bylo velice zapotřebí. Narodil se v roce 1915 na Valašsku poblíže Rožnova a po vyškolení ve Zlíně odešel pracovat pro Baťův podnik do Afriky v Mombasse, kde prožil mnoho let. V roce 1937 se vrátil do republiky vykonat dvouletou vojenskou službu, v době pro Československo velice tragické. Ještě před začátkem války se mu podařilo opět odejít do Afriky. Během války se spolu s jinými účastnil podpůrné akce pro exilovou vládu v Londýně jako člen Czechoslovak Relief Committee a jistý čas pobyl i v indickém Batanagaru. Do Austrálie přibyl v roce 1962 a v roce osmdesátém se zde oženil s vdovou paní Mařenkou Plaňanskou. Znal jsem ho sice jen jako klienta, ale vždycky jsem ho pokládal za věrného syna Moravěny. Jako mladší ogar r 1938 v Africe vystoupil na horu Kilimanžaro, tedy ještě než tam vystoupili oni dva pověstní českoslovenští cestovatelé Hanzelka se Zikmundem, jak se krajané dozvěděli od zesnulého při setkání s ing. Miroslavem Zikmundem za jeho návštěvy v Sydney. - Smutný pohřební obřad vedl dp. Jaroslav Šimek a účastnili se ho i zbytečky baťovské komunity.

V březnu 2005 nás po dlouhé nemoci opustil pan **Rudolf Macek** ve věku 73 let. Rudolf byl otec našeho dlouholetého člena a bývalého náčelníka bratra Kurta Kiliána. V letech 1968 – 1974 žil v Sydney a poté přesídlil do Vidně kde se věnoval své milované umělecké práci. Krátce navštívil Sydney v roce 2002. V hale Sydneyské opery dodnes visí obraz, který Rudolf vytvořil v době jejího otevření před 32 lety. Čest budiž jeho památce a necht' odpočívá v pokoji.

**SOKOLSKÁ KNIHOVNA OTEVŘENA PRO
PŮJČKY KNIH A VIDEOKAZET OD ÚNORA DO
LISTOPADU VŽDY V PÁTEK VEČER OD 20 DO 21HODIN.
VOLEJTE RAYE ČERNÉHO tel 02 9451 4886
nebo PETRA ČERMÁKA tel 02 9981 4765**

EARLY CHRISTIANITY

9th – 10th centuries

The sign of the cross, even though it was even earlier, was adopted by Christianity not only because it symbolised the crucifixion of Jesus Christ but also the tree of life in the centre of Paradise, i.e. the entire world. The tree of life was the source of life and he who ate from it would not succumb to death.

At the turn of the 9th and 10th centuries, Slavs saw the convergence of a new world. For centuries, they primarily played a peripheral role in the European history. The process of Christianisation began later in this region. Although Moravia accepted Christianity from the West, but eager to avoid the unwelcome influence of the Frankish Empire, they actively counterbalanced it with their joining from the east.

Thus at the request of Prince Rastislav, at about AD 853, the Byzantine Empire dispatched a mission to Moravia, headed by Constantine (Cyril), a learned monk originally from the Greek Salonica. Constantine devised the *glagolice*, the first Slavic script.

GREAT MORAVIAN CHURCH
AT MODRA

GREAT MORAVIAN EARRINGS

Some time during AD 905 – 907, the Great Moravian Empire was uprooted by the belligerent Magyars, the centre of the political power in the area shifted to Bohemia. The *Přemyslid* dynasty thus strengthened its position and ruled over the Czech state for over four hundred years.

THE GLAGOLITIC

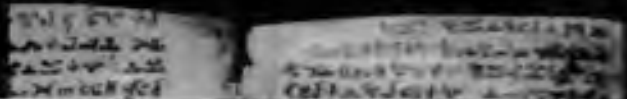
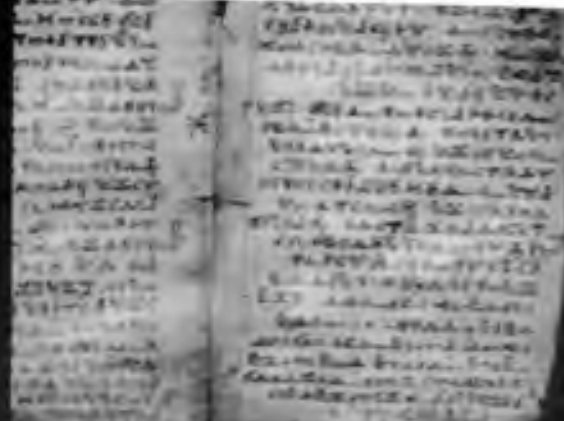

Foto: Pavel Ott

In the early 10th century a key figure of Czech history appeared on the scene. Borivoj's grandson Václav (known in the West as Wenceslas) became not only a model Christian sovereign but also the first national martyr as disputes with his brother Boleslav led to his murder on September 28, 935, at Stará Boleslav.

CHURCH AT
LEVÝ HRADEC

In AD 995, Prince Boleslav II of the ruling Přemyslid dynasty had the members of the rival house of Slavnik murdered. One of the few who escaped death was Prague's second bishop, Vojtěch (Adalbert). Two years later, however, he was martyred while on a mission to Prussia. Canonised in AD 1000, this close friend and advisor to Emperor Otto III with whom he designed plans to unite the entire western Christendom ranks among the most important figures of the European Middle Ages.

ST. WENCESLAS

Illumination from
Bishop Gumpold's
Legend of St. Wenceslas
(shortly after AD 1000).

MARTYRDOM OF ST. ADALBERT

1910's version
of the legend of
the Wenceslas

1910's version
of the legend of
the Wenceslas

1910's version
of the legend of
the Wenceslas

1910's version
of the legend of
the Wenceslas

Na této a předcházející straně přetiskujeme další panel z výstavy „Krásy a taje ČR“. Postupně uveřejníme i zbývajících 7 panelů této významné výstavy.

PAPEŽ, KTERÝ SVOU POPULARITOU PŘEDČIL MNOHÉ POP STARS...

Motto: "Přiznám se, že nejsem stoupencem žádné církve, ani vyznavačem žádného náboženství. Tento článek jsem napsala jako projev obdivu a úcty před člověkem, kterým Jan Pavel II. byl."

Celý křesťanský svět zaplavily smutek a slzy po té, co v sobotu 2. dubna po děle než čtvrt století v čele římskokatolické církve zemřel ve věku nedožitých 85 let papež Jan Pavel II. Nenápadný muž se slovanskými rysy tváře a obrovským charizmatem. Osobnost charakterizována láskou k chudým, trpícím a pronásledovaným, k mládeži a ke všem lidem. Osobnost, která se zapsala do dějin jako ten, kdo svým vlivem stál vždy na straně lidských práv, svobody a míru, jako ten, kdo přispěl k pádu komunistické totality, kdo hájil kulturu života a budoval civilizaci lásky. "Svatý otec", kterého pojilo tiché spojení a obrovské duchovní pouto s mladými lidmi na celém světě. Dokázal si získat srdce mladé generace, aniž by se přitom vzdal svých značně konzervativních pozic, zejména pokud jde o sexuální morálku. Osobnost, která daleko překročila imaginární hranice všech církví, náboženských vyznání a politických struktur současného světového řádu. Zapsal se do dějin jako papež hluboce zakotvený v Bohu a plně žijící pro člověka, jako věrný tradici a zároveň odvážně otevřený pro potřeby doby, pro dialog s lidmi jiných církví a náboženství.

Vlastním jménem Karol Wojtyła. Narodil se v polských Wadowicích nedaleko Krakova v r. 1920. Wojtyłovi rodiče byli typickými příslušníky střední vrstvy. V r. 1938 Karol Wojtyła maturoval na gymnasiu a začal studovat polonistiku - etymologii, fonetiku a tvarosloví, interpretaci literárního textu atd. Kromě toho působil v divadelním kroužku. V r. 1939 začal studovat Jagellonskou univerzitu, kterou v té době zdecimovali SS a studenti se mohli k tajnému studiu vrátit až v r. 1944. Během této doby Karol Wojtyła pracoval v kamenolomu a v chemičce. Po tom, co se seznámil se světem obyčejných dělníků, rozhodl se stát knězem. Seminář vystudoval za Němců tajně. V r. 1946 byl vysvěcen na kněze a těsně po té odjel na studia teologie do Říma.

Po návratu z Říma nastoupil Wojtyła v roce 1948 jako farář ve vesničce Niegowice. Rychle získal na Jagellonské univerzitě doktorát teologie a od března 1949 působil jako studentský kaplan u svatého Floriana v Krakově. V padesátých letech psal a vydával básně a divadelní hry, a zejména kolem sebe soustředil okruh převážně mladých lidí, pro které byl "wujek", "strýček". Skupina, která si říkala "rodinka", se scházela k modlitbám a dialogům, jezdila na společné výlety - byl to v komunistickém Polsku ostrůvek svobody.

Wojtyła byl nadšencem sportu, turistiky a kajakářství, a zároveň byl nepochybným duchovním vůdcem svého okruhu. Osobně žil asketicky, nicméně vedl život bohatý na přátelství, aktivitu, intelektuální a literární tvořivost. V roce 1953 začal přednášet na Katolické univerzitě v Lublinu, kde také vedl doktorandský seminář. V září 1958 byl vysvěcen na biskupa a stal se nejmladším biskupem v Polsku.

Na Štědrý den 1959 poprvé sloužil půlnoční mši v Nowé Hutě pod širým nebem. Nowa Huta u Krakova bylo vlastně obrovské dělnické sídliště, postavené bez jediného kostela - vzorové město komunismu. Půlnoční mše pod širým nebem se staly tradicí, ve které Karol Wojtyła později pokračoval v nedalekých Mistrzejowicích.

Biskup Wojtyła postupoval po příčkách církevní hierarchie, v r. 1963 byl jmenován arcibiskupem, v r. 1967 kardinálem. V roce 1978 zvolilo konkláve kardinálů Karola Wojtylu papežem. Pro mnohé to byl šok - po více než čtyřech stech letech se stal papežem někdo jiný než Ital. Poprvé v dějinách byl papežem zvolen Polák. Triumfální poutí Jana Pavla II. po Polsku těsně po té neuvěřitelně pozdvihla sebevědomí Poláků a významně přispěla ke vzniku Solidarity. Na papežovy mše přicházely miliony lidí, kteří cítili, že společně tvoří nepřemožitelnou sílu. Jeho slova "Nebojte se!" měla přímo hmatatelný ohlas.

Své světové mírové mise Papež Jan Pavel II. zahajoval modlitbou o odpuštění zla, kterého se v průběhu dějin dopustila církev římsko katolická a vyjádřil se snad ke všem otázkám, které hýbaly dějinami na přelomu tisíciletí. Mluvil o významu svobody, o lidské sexualitě, o tom, jaké mravní nároky vyplývají z blahobytu, o podstatě dobra a zla i o naléhavé potřebě lidské solidarity v globalizovaném světě. Vykročil v gestech smíření k ostatním náboženstvím. Za uplynulých dva tisíce let neučinil nikdo tolik pro usmíření židů a katolíků jako Jan Pavel II. Byl to první papež, který navštívil synagogu. Také cestoval do Izraele a navštívil Zed' nářků.

Omluvil se obětí holocaustu za postoj katolíků během druhé světové války.

V den jeho smrti se čas jako by zastavil nejen v Evropě, ale i v Asii, nebo v Africe a hlavně na americkém kontinentu. V řadě zemí byly staženy vlajky na státních budovách na půl žerdi a k uctění papežovy památky se rozezněly v poledne na pět minut zvony katolických kostelů.

V mnoha evropských a latinskoamerických zemích, v nichž žije obyvatelstvo převážně římskokatolického vyznání, byl v souvislosti s papežovou smrtí vyhlášen státní smutek v délce jednoho až několika dnů. Mezi státy držící smutek se ale překvapivě zařadily kupříkladu i komunistická Kuba, muslimská Albánie a převážně hinduistická Indie. Nejdelší smutek drželo Polsko, trval od skonu Jana Pavla II. až do jeho pohřbu.

V lidských srdcích bude žít ve vzpomínkách dál nezapomenutelný: žehnající davům ze svého papamobilu, vesele tančící a zpívající uprostřed kruhu děvčat na Festivalu mládeže, uprostřed Indiánů s indiánskou čelenkou na hlavě, v Austrálii s medvídkem koalou v náruči. Papež, křtící stáj Ferrari a posléze na projížďce v závodním voze Ferrari, papež, jak přijímá tričko slavného fotbalového klubu... Papež ochromený nemocí, pomalým gestem kynoucí z okna své rezidence, pod kterou se sešly miliony lidí, aby se modlili za jeho uzdravení a aby s ním pak byli až do jeho poslední chvíle. Papež, se kterým se v den jeho smrti přišlo pod jeho okna rozloučit tisíce mladých lidí písničkou. Dobrý člověk, obdivuhodný papež, se kterým se několikamilionový lidský dav při pohřebním smutečním obřadu, konaném na Svatopetrském náměstí ve Vatikánu pod širým nebem, naposledy a zcela netradičně loučil obrovským spontánním potleskem.

Odešel nejvyšší představitel církve římskokatolické, který se dlouhou řadu let těšil větší popularitě, než nejznámější světové Pop Stars .

"Nevěřím v Boha," řekl jeden kubánský komunista v Havaně. "Ale pokud Bůh existuje, ať nám pošle tak dobrého papeže, jako byl tento."

Zdena Malinová Petrik (Čerpáno z faktografických materiálů.)

Dějiny neústí do prázdna *(Katolický týdeník 12. dubna 1992)*

V posledních březnových dnech r.1992 zavítal do Prahy prefekt římské kongregace pro nauku víry, kardinál Joseph Ratzinger (nyní nový papež Benedikt XVI. – pozn. red. Věstníku). Tohoto muže není jistě třeba příliš představovat. Kongregace, kterou řídí již jedenáctý rok, stojí v sez-namu kongregací římské kurie příznačně na prvním místě. Už Pavel II. ji nazval „kongregací, která se zabývá nejdůležitějšími věcmi“.

Když jej papež Jan Pavel II. v lednu 1982 povolal do Říma, měl již kardinál Ratzinger za sebou mnoho let teologické a pastýřské práce. Nejdříve působil jako docent dogmatiky na univerzitách v Münsteru, Tübingen a Řezně. Roku 1977 ho Pavel VI. jmenoval mnichovským arcibiskupem a přidružil ke kardinálskému sboru. Po celou tuto dobu vyvíjel mons. Ratzinger plodnou publikační činnost. Nedávno se mohli i čeští čtenáři seznámit s jeho dnes již klasickým „Úvodem do křesťanství“.

Ratzingerův krátký pražský pobyt byl naplněný. Zúčastnil se zasedání českomoravského sboru biskupů, v katedrále svatého Víta celebroidl spolu s našimi biskupy mši svatou a v Arcibiskupském semináři přednesl přednášku pod názvem: „Aby byl Bůh všeschno ve všem“.

Přinášíme našim čtenářům homilii, kterou kardinál Joseph Ratzinger pronesl v katedrále sv. Víta.

Drazí spolubratři v biskupském a kněžském úřadě!

Drazí bratři a sestry v Kristu! Je pro mne velkou ctí a potěšením, že spolu s biskupem této velké diecéze a s jejími věřícími mohu ve vznešené katedrále sv. Víta v Praze slavit posvátné tajemství eucharistie. Pokládal jsem vždy za velký dar a současně i závazek to, že jsem v červnu roku 1977 z rukou Svatého otce Pavla VI. převzal kardinálský purpur zároveň se ctihodným biskupem Františkem Tomáškem. Kardinálská hodnost mu byla papežem propůjčena „in pectore“ již dříve, ale vzhledem ke známým politickým okolnostem mu mohla být oficiálně

udělena teprve v roce 1977. Od tohoto okamžiku jsem pocítoval vnitřní závazek, duchovní blízkost a zvláště silné bratrské pouto, které mne spojovalo s Prahou. Jsem rád, že se mi konečně naskytla možnost přijet sem a nechat se prostoupit krásou tohoto města s jeho velikými dějinami i živou přítomností a oslavit společně s vámi odkaz našeho Pána, jeho obět, jež smíruje vinu celého světa a která nás přes všechny útrapy dějin spojuje s Bohem a dopřává nám najít cestu k sobě navzájem, cestu kupředu a cestu vzhůru.

Radost je znamením tohoto dne nejen proto, že se zde můžeme setkat, nýbrž i proto, že společná liturgie církve, která v dnešní neděli vybočuje z vážnosti doby postní, jako by dospěla a zastavila se v oáze - podobně jako národ izraelský na svém putování pouští, které rok co rok podstupujeme i my. Ve zvláštním liturgickém charakteru tohoto dne se zrcadlí podstata veškeré naší křesťanské existence: Jsme na cestě. Celý život křesťana a člověka vůbec je putování, jež nás vede krásou Božího stvoření, ale zároveň také vždy znovu a znovu pouštěmi, které nás svádějí, stejně jako kdysi národ izraelský, k rebelii proti Bohu a k výčitkám: Proč nám to děláš? Proč je vše tak těžké? Proč se tak často skrýváš? Proč tak často necháváš naši hlubokou touhu po štěstí, pokoji a lásce neukojenou? Proč se nestaráš o náš hlad - v rozlehlých částech světa tělesný hlad - i o hlad duchovní, který sužuje mnoho lidí? Bůh nás nechává procházet pouštěmi, jednotlivce i národy. Bolestná zkušenost dějin našeho století nás o tom znovu přesvědčila.

Mojžíšovi bylo dopřáno vždy znovu pozvednout reptající národ izraelský v jeho pokušeních znamením Boží dobroty, která dávala pocítit jeho blízkost a probouzela novou důvěru v existenci zaslíbené země, jež poutníkům vynahradí všechny útrapy cesty. V liturgii dává církev i nám vždy znovu takováto znamení, takovouto posilu v útrapách všedního dne. Naše snažení má smysl. Ani dějiny, ani náš vlastní život neustí do prázdna, Bůh nás očekává, tak jako otec marnotratného syna čekal na okamžik, kdy se syn vrátí domů. Bůh však jen nečeká, je zde v tichosti uprostřed nás. Ve křtu a ve svátosti pokání nám uděluje milost odpuštění. V posvátné eucharistii s námi zasedá ke stolu a sám sebe mezi nás rozděljuje. Nedává nám něco ze sebe, nýbrž sebe sama, abychom se i my naučili nedávat mu něco, nýbrž sami sebe. Čím více se k tomu přiblížíme, tím svobodnější, neohroženější a širší bude náš život a tím více budeme pronikat do pravé skutečnosti, že totiž Kristus vstal z mrtvých, že jde s námi a že nám chystá přibyték. Laetare - to je den radosti v době postní a znamená: skulinkou v těžkých oblacích našich úzkostí spatřit zmrtvýchvstalého Pána a uvědomit si nekonečnou lásku Boží, která znamená více než všechny úzkosti.

Dnešní čtení dodávají k myšlence radosti zcela praktický výklad: Radost souvisí s pokojem a pokoj vzniká smířením. „Jsme proto Kristovi vyslanci, jako by skrze nás napomínal Bůh. Kristovým jménem vyzýváme: Smířte se s Bohem.“ Smíření s Bohem je základem veškerého lidského smíření. Kdo je smířen s Bohem a je s ním ve vnitřním souladu, ten se nemůže nesmířit se svým bratrem, se svou sestrou. Kdo však vnitřně od Boha odpadl, kdo nevidí jeho spravedlnost a jeho dobrotu, kdo jej obviňuje, a tím sám sebe otravuje jedem ze svého nitra, ten také nemůže v dobrém vycházet s ostatními. Kde zaniká pokoj s Bohem, tam se svět stává nepokojným a základy lidského soužití se rozvracejí. Nádherný příběh o marnotratném synu se chápe této myšlenky a prohlubuje ji. Teprve když se zhroutí jeho vlastní životní projekt, objeví mladík opět krásu domova. Vnitřně byl už dávno vzdálen a nyní se vnitřně vrací zpět do lásky otcovy. Důležitý je však i starší syn. Ten zůstal doma. Z jeho rozhněvané reakce nyní vidíme, že i on skrytě záviděl radovánky tomu, který odešel. I on se musí znovu naučit, co znamená věta: Všechno, co je moje, je i tvoje. A musí se tak vnitřně smířit s otcem, se sebou samým a tím i s mladším bratrem.

V tomto čase je evropským národům dán velký úkol smíření. Po všem utrpení a všech proviněních minulosti nabídl český národ po pádu komunistického režimu ve velkorysém gestu německým sousedům nový začátek. Za to bych chtěl ze srdce poděkovat. Nyní musíme všichni najít cestu k ochotě odpouštět všem na všech stranách v celé Evropě a nejen v Evropě, ale i ve vztazích mezi takzvaným prvním, druhým a třetím světem. Vidíme, že je to těžké. Vlastními silami to nezvládneme. Může se nám to podařit pouze tehdy, přijmeme-li Boží ruku odpuštění.

V podobenství o marnotratném synu se vypráví, jak otec běžel naproti a „objal ho“ (Lk 15.20). Sv. Augustin k tomu říká: „Objal ho: to znamená, že mu položil paži kolem krku. Otcovou paží je však syn: Vložil na něj Krista, břemeno, jež netíží, nýbrž napřimuje.“ Otcovou paží je syn. Vezmeme tuto otcovu paži, přijmeme syna a nechme se jím vést. Jestliže ponese me my jeho, ponese i on nás.

PŘED TĚMI ŠEDESÁTI LÉTY

V květnu před šedesáti léty skončila válka. Americká armáda se probíla až k Rokycanům, Sovětská armáda obsadila celé ostatní Československo. Češi si po šestileté německé okupaci oddychli, byť jen sotva na tři roky. Obě armády Československo opustily na podzim 1945 a rozhostila se sice omezená, leč přece jen jakás takás svoboda. Ne ovšem na Podkarpatské Rusi, kterou si Sověti bez velkého ptaní přivlastnili. Prezidenta Beneše uvítaly Košice, Brno, Praha a jiné kraje s velkou slávou a s velkými nadějemi. Československá polosvoboda sklapla v únoru roku 1948, ale i ta polosvoboda snad stála za prožití. Byl obnoven Sokol, vrátili se vězňové z koncentračních táborů, rozjelo se znovu hospodářství, rozhlas i noviny volně hlásaly co si hlásat přály. S tou výjimkou, že útočit na Sovětský Svaz a sovětský režim bylo tabu. To Češi tehdy ještě plně nepochopili, že jsme byli jako stát zařazení do sféry kremelské, byly o tom jen dohady. Potvrdil to plně až únor tak zvaný vítězný, kdy se jasně ukázalo, že za naši republiku se Západ brát nebude. Avšak vyhoštění sudetských Němců je nutno přičíst ku kladům oné polosvobody jako historické osvobození od dýky neustále mířené na naše srdce. Mnozí obviňují prezidenta Beneše z toho, že vlastně on nás Sovětům upsal, že si o sovětskou patronaci sám koledoval, že věděl kam to povede a že národ dostatečně o tom neinformoval. Jiní namítají, že člověk, který zasvětil svůj život svému národu od roku 1915, kdy začal ve Francii po boku Masaryka pracovat za osvobození Československa, nemůže být titulován zrádcem země, kterou takřka z plenek pomáhal vypiplávat na vzorný demokratický stát. Tito Benešovi obhájci poukazují na to, že Beneše zradili v Mnichově ti spojenci, kterým republika jeho ústy přísahala a důsledně zachovávala věrnost. Že když Československu mnichovskou dohodou vrazila Anglie s Francií nůž do zad, Beneš nemohl než hledat ochranu v síle Sovětského Svazu, že spojenci nás opět zradili na Jaltě, a že nebýt Benešova pokusu s polosvobodou byli by komunisté začali řídit už hned v roce 1945 tak jako v Polsku. Sporná postava Benešova bude asi i v budoucnu předmětem polemik politiků i historiků. Jisté ovšem je, že dvě Benešovy kapitulace pomohly nahrbit páteř Čechů na mnoho generací. Nicméně v květnu 1945 byli Češi zbaveni železného sevření německého, a máme tedy i dnes nač vzpomínat a měli bychom všem tehdejším Spojencům zůstat vděční. Některé země, jako třeba Estonsko, Lotyšsko a Litva, prošly daleko drsnějším údělem než Československo. Naopak jiné národy - třeba Holanďané, Belgičané, Norové a jiní - se mohly těšit svobodou bez násilného přerušení. Ne proto, že byly ty národy kvalitnější, ale že ležely ve sféře Sovětům nedosažitelné. I když je tedy náš květnový jásot tlumen hrůzou bolševické éry, jásejme alespoň nad dokonalou historickou porážkou Němců, bez níž by Češi musili stoupat do velmi, velmi příkrého kopce.

Redakce Věstníku

~~~~~

VÝSTAVA VOLÁ LONDÝN – LONDÝNSKÝ EXIL 1939 - 1945

bude slavnostně otevřena generálním konsulem České republiky

panem ing. Jaroslavem Dolečkem v sobotu 18.6.2005 v 17.00 hod. v Sokole

Sydney, 16 Grattan Cres, Frenchs Forest. Výstava zde setrvá do 17.7.2005

~~~~~

KINO PONREPO – SOKOLSKÝ NÁRODNÍ DŮM SYDNEY

Představení se obvykle konají každou třetí neděli v měsíci v prvním patře 16 Grattan Crescent, Frenchs Forest v 15.00 hodin v letní a v 14.00 hodin v zimní sezóně.

Neděle 19/6/2005 v 14.00 hodin:

ŽELARY

Je doba okupace Protektorátu Čechy a Morava Němci. Eliška je nedostudovaná lékařka, z důvodu uzavření vysokých škol. Pracuje jako zdravotní sestra v městské nemocnici. Odbojová skupina, v níž jsou lékaři zapojeni, je odhalena a pronásledována gestapem. Všem hrozí smrt. Zatímco vedoucí skupiny, primář Richard, milenec Elišky, přes noc zmizí do ilegality, pro Elišku její spolubojovníci narychlo vymyslí jiný, zdánlivě bezpečný úkryt. Dohodnou se s pacientem Jozou, aby Elišku ukryl daleko v horách. S falešnými dokumenty, s novou identitou je Eliška, nyní Hana, donucena ze dne na den opustit městský život a stát se ženou horala. Žít uprostřed divoké přírody, v horské vesnici, kde se zastavil čas před sto padesáti lety. Tato vesnice sluje tajemným názvem Želary. Režie: Ondřej Trojan. Hrají: Anna Geislerová, Iva Bittová, František Velecký, Jan Třiska, Jan Hrušínský a další.

Neděle 23/7/2005 v 14.00 hodin:

PŘÍTELKYNĚ PANA MINISTRA

Julinka je obyčejná písařka, jednoho dne se však omylem dostane do řeči v souvislosti s ministrem. Byla by hloupá, kdyby toho nevyužila... Na obzoru se navíc objevuje sympatický společník firmy, s nímž by se do řeči dostala docela ráda. Režie: Vladimír Slavinský. Hrají: Adina Mandlová, Zdeňka Baldová, Oldřich Nový, František Kreuzmann, Jaroslav Marvan, Světlá Svozilová

Neděle 20/8/2005 v 14.00 hodin:

JAK BÁSNÍCI NEZTRÁCEJÍ NADĚJI

Štěpán nastupuje jako lékař do rychlé záchranné služby. Dočasně se k němu nastěhuje jeho kamarád Kendy, kterému se rozpadlo manželství a jeho bývalá manželka Sylvie jej vykázala z bytu. Ani vztah Štěpána s Ute, jinak majitelkou pěti lékáren, není nijak dokonalý. Do lékárny U Černé Madony však nastoupila nová lékárnice Anička, a tak začíná nový vztah. Kamarád Karabec přemluví Štěpána, aby se přihlásil na konkurs ředitele do místní nemocnice, která je před krachem. Štěpán nejdříve odmítá, ale pak ho to začne zajímat a konkurs vyhraje. Jeho iluze a poctivé úsilí zachránit nemocnici však naráží na zkorumpovanou síť nejrůznějších podvodníků. Štěpán rezignuje na tuto funkci a vrací se k práci, která má smysl a dává naději – k záchrance... Anička, vinou nedorozumění, zmizí ze Štěpánova života... Štěpán se rozhodne ji stůj co stůj najít... kde však básníci potkávají naději? Režie: Dušan Klein. Hrají: Pavel Kříž, David Matásek, Tereza Brodská, Josef Somr a jiní.

Stupně zimy:

- +18°C Obyvatelé Havaje si berou na noc dvě příkrývky.
- +10°C Obyvatelé helsinských činžáků vypínají topení a Rusové začínají pěstovat kytičky.
- +2°C Italská auta nejdou nastartovat.
- 0°C Destilovaná voda zamrzá.
- 1°C Dech se stává viditelným. Rusové jedí zmrzlinu a popijejí studené pivo.
- 4°C Pes se ti snaží nacpat do postele.
- 8°C Bezdomovci vlézají na noc do krabic.
- 10°C Francouzská auta přestávají startovat.
- 12°C Politikové začínají mluvit o bezdomovcích.
- 15°C Americká auta nejdou nastartovat.
- 18°C Helsinští nájemníci zapínají topení. Obyvatelé Havaje už zmrzli.
- 20°C Dech se stává slyšitelným.
- 21°C Pokud vůbec dostaneš psa na vyčůrání ven, musíš ho potom ukopnout.
- 22°C Bezdomovci si berou dvě krabice přes sebe.
- 24°C Německá auta nejdou nastartovat.
- 27°C Pes zkouší vlézt ti pod pyžamo.
- 29°C Švédské automobily přestávají startovat.
- 32°C Bezdomovci zmrzli a jsou v krabicích stohováni za městem.
- 33°C Žádné normální auto nejde nastartovat, jenom ruské.
- 38°C Rusové si zapínají vrchní knoflíky u košile.
- 43°C Ruska auta nespouští už ani na vodku.
- 50°C Auto se ti snaží nacpat do postele.
- 60°C Obyvatelé Helsinek zmrzli. Tuleni opouštějí Grónsko a stěhují se na jih.
- 70°C Zamrzlo peklo. Univerzita v Kuzněcku organizuje přespolní orientační závod na zahřátí.
- 75°C Santa Claus opouští polární kruh.
- 120°C Alkohol zmrzl. Rusové jsou nasraní.
- 268°C Helium zkapalnělo.
- 273,15°C Absolutní nula. Ustává pohyb elementárních částic. Rus, žužlaje zmrzlou vodku, připouští, že je pořádná kosa.

VZORNÉ PŘEKLADY JANY KOHOUTOVÉ

Pilná čtenářka Věstníku sestra Jana Kohoutová nám poslala sérii překladů z češtiny do angličtiny a zde je počáteční ukázka :

vinný sklep	a guilty basement	basa tvrdí muziku	a prison makes music stronger
párek milenců	a sausage of lovers	dejte mi pokoj	give me a living room
Švanda Dudák	Fun Titsman	je mazaná jako liška	she is lubricated like a fox
Mojmír	My peace	odpočívej v pokoji	relax in the living room
pro mě za mě	for me behind me	Valašské Klobúky	Walachian Hats
Jarmila	Spring lover	Trenčianské Teplice	Trenchian Lesbians
Přestaň mi plést hlavu	stop knitting my head	Tvé oči září	your eyes September
lézt na nervy	to climb on the nerves	šel zpitý pod obraz	he went drunk under the picture

Soudní překladatelé si zajisté přijdou na své!

KVĚTEN (Hana Gerzanicová "Kalendář plzeňský")

Kdyby jí byl někdo položil otázku, proč má ráda květen, asi by udala tři důvody: že se v květnu narodila, že miluje bez a žlutou louku pampelišek.

Květen - odvozený od slova kvést. A tak všechno kvete. Říkalo se, nebo to někde četla, že „i ta babička stará cítí se mladá zjara“. A voní bezy! Na tyto keře, většinou v tmavofialových či světlefialových barvách měla řadu vzpomínek. Byly spojeny i s její první velkou studentskou láskou. Studoval medicínu - fakulta byla na Lochotíně. Tam si dali sraz. Přijížděla tramvají. Chtěl ji překvapit - kytici schovával za zády. Viděla ho už z dálky, jak přechází po chodníku sem a tam - ale kytici bezu za zády ukrýt nemohl, vykukovala ze všech stran. Úmysl překvapení ale zůstal. Při předávání pugetu se snažila tvářit překvapeně.

Kytice bezu zapříčinila i jinou příhodu. Byl, žil v Plzni jeden pan profesor, který byl v konfrontaci s dívčím světem velmi rozpačitý. Chodíval tu a tam na návštěvu k jejím rodičům, neboť otec byl též profesorem, a tak měli k debatě plno společných témat. Profesorské návštěvy bývaly dost časté.

Byla ještě studentkou, když jednou v květnu opět přišel pan profesor. Zahrada byla ověncena bezovými keři. Vonělo to až do jídelny. Maminka připravila pohoštění - nechťela však do jídelny chodit a uvádět plachého hosta do rozpaků. Návštěva skončila - host odcházel s velkou kyticí bezu. Vtom začalo pršet.

„Utíkej, vezmi deštník a dej ho panu profesorovi.“ Šla hned.

„Pane profesore, maminka vám posílá deštník.“

„Ano... ano... děkuji,“ odpovídal rozpačitě. Roztržitě vzal deštník, zvedl kytici bezu nad hlavu a se zavřeným deštníkem a kyticí nad sebou spěchal dál. Byl to však vzácný člověk.

Další vzpomínka na bezy - co jich zdobilo americké tanky v Plzni šestého května roku pětáctýřicátého. Také utíkala na náměstí. Také trhala větvičky bezů.

V květnu se též slaví Svátek matek. Tento svátek se v Austrálii držel. To už byla sama několikanásobnou mámou. Bylo to nezapomenutelné, děti ve škole psaly přáníčka, kreslily maminkám obrázky a květinářství měla pěknou tržbu. Často padl Den matek na den jejich narozenin - to byly oslavy zvláště vyvedené. Ale ušetřilo se na gratulaci - jedna stačila pro obojí. Ovšem květen, anglicky May, nemá v Austrálii s kvetením nic společného. Je to přece v této oblasti měsíc podzimu - a tak kytice nebyly bezy, tulipány, narcisy ani pampelišky, ale chrysantémy. A tak říkala: „Díky, ale ještě ne!“ Byly to pro ni květiny „dušičkové“.

Květen v Sydney nebyl jako podle Máchy „lásky čas“ - snad nějaká ta chladnější podzimní láska. Ale co - láska je krásná třeba i na podzim!

Ještě se musí vrátit k těm bezům. Žije už zase v Plzni, ale mnozí její přátelé zůstali u protinožců. Někteří, zdálo se jí, tam byli docela spokojeni. Měli už pěkně zázemí, dům, auto, děti provdané, oženěné - vlastně jim nic nescházelo. Dopisovali si - moře přátelství nevymaže. Ráda fotografovala. Na stole ležely fotky jejich bezu - ve váze, v košíčku, různé záběry několikabarevných šeríků. Dopsala dopis, přiloží fotku - malý dotek českého jara.

Dopis letěl - druhý přiletěl. Mezi řádky najednou čte: „Nevíte, jakou jste mi udělala radost s tou fotkou bezu. Měla jsem slzy v očích. Mám už zakoupený rámeček, fotku nechám zvětšit, bude viset v mé ložnici - budu ji mít stále na očích. Nevím, jak Vám poděkovat.“

Ano - zamyslela se - žádný nemůže zcela zapomenout. I když to nikdo neřekne, neukáže, hluboko v duši zůstává stesk po domově, po rodné české zemi. Není vždy možné se vrátit - a zaměnit podzimní květen za ten český jarní lásky čas...

*Za mořem vonný mám
Do krásy rozkvétá -
Zde šálu pavučin
Smutně si obléká.*

*Samety šeríků,
úsměvy jabloní
do listů uvadlých,
žlutých, se promění.*

*V jasmínech lásky dech
Náruč svou otvírá -
- ve věnci chrysantém
květen nám umírá.*

ČERVEN (Hana Gerzanicová "Kalendář plzeňský")

Spěchala do práce. U kamenného plotu ve škviře mezi dlažbou ji vždy pozdravily modré kvítečky. Byla nemile překvapena, že zmizely. Plot byl natřen odshora až dolů a vše, co rostlo kolem, bylo odstraněno. A tak byla pryč i modrá očka kvítků, která ji vždy vítala na cestě do nového dne. Zbyla jen šedivá dlažba a také celý den nějak zešedivěl.

Taková malá, drobná, nepatrná kytička ve skulině mezi kameny - málokdo si jí asi povšimnul. Ji však vždy potěšila, již svojí barvou. Vytrhli ji, zahodili, není k ničemu... Ale vždyť i ten květ má svůj svět, modré oči hleděly na mravence, mušky kolem. Kdo se ale o ten její svět zajímal?!

Je to jako s lidmi, uvažovala dál po cestě. Nějaký obyčejný člověk, nějaký cizinec - co s ním? Velcí a mocní jej zničí bez zamyšlení. Ale ti drobní také mají svůj život, zájmy, radosti... Kdyby tu kytku zasadili třeba do květináče za okno, možná by ji kdekdo obdivoval pro její azurové květy.

Spěchala ulicemi. Bylo to v době, kdy byla uklízečkou v nemocnici. Neruda napsal: „Vším, čím jsem byl, byl jsem rád.“ Ona sice vším ráda nebyla, ale co všechno v životě nedělala! Právě teď byla uklízečkou - na té dolní škále životní symfonie. Naštěstí včas stihla vlak, nemocnice byla na druhém konci Sydney.

Den jako jiný! Když umyla chodby, uklidila kanceláře, čekalo na ni čištění stříbrného nádobí v kuchyni. Pracovala na privátním oddělení. Právě vzala mop, aby utřela podlahu, když se strhl velký povyk. Ošetřovatelky pobíhaly sem a tam.

„Co se stalo?“ osmělila se.

„Jeden pacient nadává, něco se mu nelíbí, ale my mu nerozumíme, mluví francouzsky.“

„Umím francouzsky.“

„Vy umíte?“

„Jistěže. Kde je?“

S mopem v ruce šla za sestřičkou. Žádné těžké onemocnění, jen vyvrkнутý kotník. Rozčileně se na ně díval.

„Dobrý den, jaký máte problém?“

Uklidnil se, když slyšel svůj jazyk.

„Řekněte jim, že tohle nemůžu jíst. Chci pořádné jídlo!“

„Pane, anglická kuchyně je trochu jiná, ale těch pár dní to přece vydržíte,“ domlouvala mu. Ještě si vyměnili pár slov, než zase s mopem odešla ke své práci.

Tato příhoda ale byla zlomem v jejím životě. Není přece jen služkou, nějaký ztracený „nikdo“ v Austrálii, studovala. Představila si své rodiče, příbuzné, rodnou Plzeň. Ne, postaví se na nohy! Nebude jen „nějakým“ přistěhovalcem.

Nic ji od tohoto předsevzetí neodradilo. Ani početná rodina, existenční problémy, žádné překážky.

Začala psát anglické básně. Vracely se jí zpět sedm let - s poznámkami, že myslí ještě evropsky, ne anglicky. Nevzdala se. Po sedmi letech se jednou její báseň objevila v novinách. Titul byl „Love“ - láska. Byl to její první krok vpřed.

Začala studovat. Po nocích, při velké rodině a již v plném učitelském zaměstnání.

„Tenhle universitní diplom - to bude asi jako u nás maturita,“ znělo jednou ocenění českého školství. Tak bude mít diplom i australský!

Možná, že všechno začalo u té modré kytičky u plotu, kterou vytrhli, že byla jen plevel. Nechtěla se stát v Austrálii jen nějakým plevelem, nechtěla to udělat ani svým rodičům, svému národu, své Plzni. Snad nebyť právě toho, že v tom městě vyrostla, nebyla by to možná ani zvládla...

*Chci být pevnou, když se drobím v prach,
Chci být velkou, když jsem zrnko pouhé,
Chci být hrdinkou, když přemáhá mne strach,
Chci být plnou, když prázdnotou duním,
Chci být živou, když jsou smrti dlouhé,
Chci být růží, když obrůstám trním...*

PERLY A PERLIČKY - sokolské i nesokolské

Druhého dubna odešel na věčný odpočinek papež Karol Wojtyła, později zvaný Jan Pavel druhý. Jeho památku přišly uctít miliony truchlících, z valné většiny mladých lidí ze všech koutů světa. Papež Jan Pavel II se narodil před 85 lety v polských Wadowicích. V době svého mládí zde mj. cvičil v Sokole. Svatý otec obdržel v roce 1993 Zlatý kříž Čestné legie Sokolstva polského v Americe, byl také čestným členem sokolské jednoty Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce. U příležitosti 130. výročí založení polského Sokola, v lednu roku 1997, mu je udělila Rada ZTG „Sokół” w Polsce. Že Jan Pavel II nebyl pouze formálním sokolem, dokládají jeho slova, pronesená ve Wadowicích 16. 6.1999 při vzpomínce na léta 1930-1938: **„Potem przeszedłem do gimnazjum, a z gimnazjum chodziło się do Sokola na gimnastykę. Chodziło się także do Sokola na przedstawienia.”** („Pak jsem studoval na gymnáziu, z gymnázia se chodilo na cvičení do Sokola. Do Sokola jsme chodili také na vystoupení.”) Již za svého dlouhého působení v Římě si tento papež získal obdiv a lásku milionů věřících i nevěřících a jeho skon je želen po celém globu. Pro Poláky a vůbec pro celý svět bylo zvolení Karola Wojtyły revolučním činem konklavy kardinálů, kteří se před šestadvaceti léty odhodlali dosadit na papežský stolec Slovana-Poláka a ten se pak stal solí v očích i trnem v boku kremelských vládců. Není žádnou nadsázkou tvrdit že tento bývalý krakovský arcibiskup/kardinál byl jedním ze čtyř hlavních činitelů při definitivní porážce komunismu v Polsku a vůbec v celé tak zvané východní Evropě - kromě resolutní britské ministerské předsedkyně Margaret Thatcherové, neochvějného presidenta Reagana a nebojácného polského odboráře Walensy. Na rozdíl od Čechů pro Poláky vždy bylo katolické náboženství ochranou a záchranou proti německým i rusko/sovětským výbojům proti jejich rozvrácené a znebožené zemi a katolická víra jim byla po staletí hrází proti cizím výpadům z německého Západu i z ruského Východu. Brzy po nastoupení na papežský stolec navštívil Karol Wojtyła také Prahu a Velehrad na Moravě, kde se zapsal do srdcí Čechů svým přátelským přístupem a nezměrnou lidskostí. Takřka na sklonku bolševické éry v Praze prohlásil v Římě za svatou blahoslavenou Anežku Českou a tímto odhodlaným činem se navždy stal přítelem všech Čechů. Zasloužil se také o ustavení církevního komitétu, jehož úkolem je přezkoumání dávného případu upálení mistra Jana Husa po rozsudku kostnického koncilu v roce 1415. Není divu, že se už nyní ozývají hlasy věřících volajících po brzkém prohlášení papeže Jana Pavla druhého za světce.

S použitím materiálu z magazínu Sokol 4/2005

Na Tasmánii hostuje česká houslistka Romana Zieglerová. V roce 2002 trávila na Tasmánii rok u profesora Jana Šedivky, sedmaosmdesátníka, zasloužilého člena tasmánské konservatoře, a jeho bývalého spolužáka a později také pražského učitele Romany Zieglerové profesora Václava Snítla. Po návratu z Tasmánie se tehdy Romana, nyní sedmadvacetiletá, stala jako houslistka členkou České Filharmonie a vystupuje také jako sólistka. Na Tasmánii v dubnu vystoupila na samostatném koncertě v doprovodu pianistky Larissy Cox, ale zatím není známo, vystoupí-li též v Sydney. Její mentor profesor Šedivka přibyl do Austrálie již v roce 1938.

Mnohým z nás připadá „valná hromada“ poněkud podivným a neobvyklým obratem české řeči. Jde nicméně o příbuzného výrazů shromáždění, hromadění, dohromady, pohromadě a i na hromádce a mnoha dalších. Nepřipadá nám naopak jako zvláštnost výraz „valné shromáždění Spojených národů“, které je v běžném používání. Přídavné jméno „valný“ pochází od slovesa valiti, nikoli váletí, a valný znamená podstatný, velký, všeobecný, celkový, celistvý. V ukrajinštině se dnes používá termínu „hromada“ pro jistá seskupení, skupinu, sešlost, sdružení. Mohli bychom ovšem používat pro sokolskou „valnou hromadu“ také výrazu „výroční schůze“, ale termín valná hromada se již tak vžil, že jej používáme bez přemýšlení a všichni dobře víme, co tím je myšleno.

Na jiném místě přinášíme ocenění velkodušného testamentárního daru bratra Zeleného. Přitom člověku napadá jak by svět zrůžověl, kdyby každý z nás členů pamatoval v poslední vůli na potřeby Sokola třeba jen malým dárkem, řekněme třeba takovými sto dolárky. Kdyby se to pak násobilo počtem členů, byla by z toho pěkná sumička a nikoho z nás ani z našich pozůstalých by to nezabolelo. Ne že bychom ovšem chtěli klást meze dobročinnosti členů. Nu - alespoň menší sousto ku přemýšlení.

V dubnu promítlo sokolské kino Ponrepo český film HELIMADOE. Dobře zahraný, nicméně jaksi bez jakéhokoli zvláštního poslání či poselství. Shlédli jsme, pravda, my starší pánové dokonce s gustem, po jisté pomlce, opět jeden či dva páry klasických dámských vnaď - a jako takové stály věru za to shlédnutí - ale jinak dál nic moc. Za komunistů se režiséři neodvažovali nanést na plátno výjevy z dob první republiky, pokud nebyly ony náměty ryze negativní a republiku jasně hanobící, a také režisér tohoto filmu sáhl zřejmě raději po době předrepublikánské, byť k tomu jinak neměl platných důvodů. Viděli jsme drsně bodrého venkovského lékaře a jeho pět neдрsných dcer různých věků, z nichž jedna úporně dychtila po pánské společnosti, byť i velmi mladé či velmi exotické. Pozorovali jsme dospívajícího hošíka an se zaučuje oceňovat trumfy ženských oblín, leč nijak jsme se nepoučili o jeho dalších výbojích či strážních. Všechno jaksi napěchováno ve stereotypní galimatyáš a dokonce ani opakované lidové popěvky zmíněných pěti lékařských dcerek provozovaných důsledně při jízdě bryčkou nějak člověka nechaly chladným. Pokud byl film natočen již za havlovské éry mohl by být i ztělesněním neuspořádanosti českých poměrů doma. Pokud se film datuje do doby filmového kramaření bolševického, mohl by snad projít jako únikový obrázek z venkova. Avšak tak či onak - mnoho povyku pro nic, dalo by se říci... Ale i film promítnutý pro výstrahu má svoji cenu.

Zatím však co naše hrstka, my diváci značně pokročilého věku, jsme trpělivě sledovali stříbrné plátno, venku před sokolovnou probíhal rej mladých. Ano, milení, oko Vás nemate - konal se tam rej mladých. Aby se člověk proklestil do nitra budovy, bylo mu nutno prodrat se mezi rožněm a venku postavenými stoly hustě obsazenými mladistvými Čížky, jejich slovenskými bratry obou pohlaví a jejich zřejmě i jinak nečeskými hosty. Pisatel těchto řádků při svém prodíráni se takměř porazil jistou mladou Japonku - očividně obět a konsumentku plodů české kuchyně. Šlo o konsumpci při nejmenším jednoho vepřika a na to našince všeho věku nepochybně užije, byť i byli pilnými studenty řeči anglické. Ba bylo nutno prodírat se mezi oněmi stoly i po skončení filmového představení. Dovož hodující mládeže obstarával - nastojte - minibus, respektive dva minibusy, zjev to dříve nevidaný a neslýchaný, a mládeži se ale dopravovat domů zřejmě nijak nechtělo. V tělocvičně v ten čas probíhal zápas volejbalu další skupiny nepřifairené ku skupině selátka požívající a hodující mládež semtam na ten volejbal i pohlédla, semtam se i prošla chodbou sokolovny. Není vyloučeno, že někteří odvážlivci sešli i do knihovny - leč to jsou pouhé dohady. Jisto je, že podobnou podívanou sokolovna předtím absolutně nikdy neprožila. Sokolský svět to tedy dříve neviděl a ani ten náš pes to pravděpodobně ku své neblahé újmě nežral. Kdoví, možná, že někteří z účastníků vepřového hodu zavítají později do sokola i bez vnaďidla prasečích pokroutek. Že by sokolovna prožívala první záchvěv regenerace? A že by skrze žaludek?

HERE'S a tricky little dilemma for you. Right now, Earth should be in the grips of the next ice age, according to US climate scientist William Ruddiman. He says the only reason it isn't frozen is because of the greenhouse effect. In other words, our polluting ways have prevented Earth from plunging back into icy conditions. What's more, Ruddiman, emeritus professor at the University of Virginia, says our ancestors started releasing greenhouse gases 8000 years ago. If Ruddiman is right, the gases of

the modern age have actually done humans a favour. During the last ice age, which finished about 10,000 years ago, 30 per cent of Earth was covered in ice. Large parts of Tasmania were frozen. And countries such as Sweden were completely buried beneath snow. Obviously, if our planet were to return to full ice-age conditions, the devastation would be immense, far greater than anything caused by current global warming. Thank God for carbon dioxide! Ruddiman believes Earth should now be entering a new ice age. He says ice ages come and go as our planet's orbit varies over the ages as it moves around the sun. And right now, Earth is in an ice-age orbit. There are other ways to gas up the atmosphere than with car and coal fumes. Chopping down forests throughout the centuries results in the release of vast amounts of carbon dioxide. And forest clearing has been going on for thousands of years. Paddy fields, which have been with us for thousands of years, also release huge amounts of another greenhouse gas: methane. As plant material rots in the watery environment, tonnes of methane gas are released.

grahamp@sundaytelegraph.com.au The Sunday Telegraph 6/3/2005

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Málokdo z nás asi zná méně militaristickou zemi než je Austrálie. Přesto tato vlivná a mírumilovná země jednou do roka pořádá vojenskou přehlídku, a to ve všech hlavních městech, ba i v zapadlých hnízdech tohoto rozsáhlého kontinentu. Co se oslavuje? Velká porážka britských vojenských sil, včetně ANZACů u Gallipoli v Turecku za první světové války. U nás doma za první republiky se také konávaly jednou ročně vojenské přehlídky, a to na oslavu vzniku samostatného státu osmadvacátého října 1918. To Němci za okupace zakázali, když došlo v ten den v roce 1939, už za okupace, k velikým bouřím pražských vysokoškoláků. Když se vlády zmocnili v roce 1948 bolševici, výročí dne obnovené samostatnosti se přestalo oslavovat, světil se na osmadvacátého října tak zvaný den znárodnění a mladší generace se o skutečném národním svátku vůbec nedovídal. Když v roce 1989 bolševici složili svůj nikým neudělený mandát, národ očekával znovuzkříšení bývalé tradice oslavit den samostatnosti vojenskou parádou. Nicméně první postkomunistický prezident Havel obklopený ex-bolševiky z toho či onoho důvodu - možná i z falešného pocitu pacifistického jiskření - se o oslavu národního svátku vojenskou přehlídkou nezasadil a národní svátek upadl v jakési zapomenutí. Francie oslavuje velkou vojenskou parádou den revoluce, Moskva den vítězství nad Němci, Austrálie den bitvy u Gallipoli - ale Česká republika na osmadvacátého října více méně mlčí, jakoby se styděla znát se k památce československých legií, které národu svobodu vybojovaly. I to bychom měli havlovcům připomínat. Hokej oslavit dovedeme. Nastolení samostatnosti nikoli. Pacifismus lze přehnat do absurdity

○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Takový hledač a nálezáček perel má mít v zásobě alespoň minimum představitivosti, to jistě uznáte. Maximu té představitivosti se pak už meze nekladou. Mít ale hříšné myšlenky si však perlorodce dovolovat nemůže. Tedy může, leč neměl by. A taková jedna hříšná myšlenka se právě vkrádá. Co kdyby, začíná ta nestydatá, přímo nestoudná myšlenka, co kdyby - ale mám vůbec pokračovat? - co kdyby, vtírá se to hříšné pomyšlení, a červenám se, ba rudnu, co kdyby kvůli větší návštěvnosti sokolovny, co kdyby na vrub tedy té návštěvnosti, co kdyby naše jednota opět zahájila taneční? Kdysi se pořádaly a byly nadmíru úspěšné. Pro borce všech věků, pokročilosti/nepokročilosti, všech ráží, měr a vah, velikosti a rozměrů. Nějak tak všechno dohromady, valné i nevalné, prostě pro začátečníky i ty pokročilé, pro vdovce, vdovy, aspiranty manželství a zakyslé nevrliny, panny i nepanny, panice, nepanice, ba i pro otrlejší páry manželské... Polky, lambády, mazurky, snad i beseda, snad i moravská beseda. Podle chuti a nálady. Chtěl bych se vsadit, že taková každotýdenní taneční řekněme dvouhodinová lekce by do sokolovny vnesla alespoň trošinku nového života. Ale za zády už slyším - jó milej perlorodče, na ty perly tě holt užije, ale kdo to bude dělat? Kdo to zorganizuje? Pravda, rýsuje se za mnou pochmurný a hrozivý stín zábavního referenta, ale rýsuje se jen tak nějak stydlivě, jako přízrak - a že prej co já mu budu napovídat, a že by stejně nikdo nepřišel a tak podobně. A já na to - no mohl by to být takový jakýsi „ČAJ“, odpoledne o weekendu či ve všední den večer. Takže ten čaj, chlebičky, zákusečky, buchtíčky, sem tam snad

i sklenička limonády, LIMONÁDY, cigaretka, indiánek... A kdo prej to bude řídit, a já sám už mám na jazyku i v peru sedmadvacet tisíc námitek. Pověsíte mě? Nicméně, na papír už to nanese no je. No řekněte sami - není to hříšná a tudíž zapuzeníhodná myšlenka? Anebo že by vám už cukalo v lýtku?

oooooooooooooooo

Naivní postoje Čechů k "postkomunistickým komunistům" našince udivují. Po listopadovém převzetí moci mohli postavit komunisty mimo zákon. Nepostavili. Mohli komunisty nebo alespoň jejich předáky, estébáky, bachaře a podobnou havěť rádně potrestat. Nepotrestali. Mohli uzákonit, že zločiny bolševiků jsou nepromlčitelné. Neuzákonili. Za posledních voleb do dolní sněmovny parlamentu místo k volebním urnám jeli na chaty, že prý volit nemá smysl. Takže se potom komunisté zmocnili daleko většího počtu mandátů než by jim příslušel, kdyby se prostomyslní Češi byli dostavili k volbám v normálním počtu. K těm se dostavili komunisté a komunistky jako jeden muž a jedna žena a namísto nějakých těch dvaceti procent by byli za účasti normálního počtu voličů získali jen kolem - řekněme - deseti procent hlasů oprávněných voličů. Jestliže se k příštím volbám nekomunističtí voličové opět dostaví ve značně redukováném počtu "protože to nemá smysl" budou váhy opět nakloněny nepřiměřeně na stranu bolševiků. Což si lidé doma nedovedou na svých dosud zřejmě roztřesených prstech nějak spočítat a jen a jen hořekují. Nad čím hořekují? Nad svojí vlastní neuvážeností?

oooooooooooooooo

Gratulujeme reprezentantům České republiky v ledním hokeji, kteří porazili Kanadu v rakouské Stadthalle 3:0 a získali titul mistrů světa. Je to již po páté, kdy se naši lední hokejisté stali mistry světa.

Lovec perel Bojar

Šlépějemi dějin a významných výročí ke konci dubna, v květnu a červnu.

Před 2335-ti lety, v květnu roku 330 př. Kr. Alexandr Makedonský, po čtyřech letech od přechodu Hellespontu – dnes Bosporu, dorazil se svým vojskem do hlavního města Perské říše nazývaného Persepolis. Město rychle obsadil, zmocnil se pohádkového pokladu perských císařů a pak město zapálil. To byla odvěta za útok Peršanů na Řecko před sto lety. Nejmocnější světová říše se zhroutila – Alexandrovi bylo 23 roků!

Před 235-ti lety, 29. dubna 1770, přistál u břehu poloostrova dnes nazývaného Kurnell kapitán James Cook se svojí lodí Endeavour. Nalezl zde domorodce klanu Gaegal, kteří náleželi ke kmenu Dharawal, jejichž potomci dodnes na Kurnellu žijí. Domorodci uvítali posádku lodi přátelsky i když s oštěpy v rukou. Nemohli tušit, že Cook bude jednou přemýšlet zda by se to tu hodilo pro zřízení trestanecké kolonie pro přestupníky, kteří byli odsouzeni do vyhnanství. To se stalo velmi brzy, když severoamerické kolonie vyhlásily „Prohlášení nezávislosti“ a Anglie už tam nemohla posílat své trestance. Zatím domorodci pozorovali bílé tváře jak sbírají kyticky, broučky a kaménky, nakonec jim posbírali i ty jejich oštěpy, které později uložili v jednom britském muzeu.

Před 90-ti lety, 25. dubna 1915, přistály na poloostrově Gallipoli Australian and New Zealand Army Corps – Anzacs. Vydržely tam osm měsíců. 20. prosince 1915 ve 4.10 ráno opustil poslední Australan bojiště v Gallipoli. Zákopníci, kteří přežili byli nasazeni do Francie bojovat proti Němcům a pluk jezdecký byl poslán na Střední východ. Australské ztráty v Gallipoli: 8.709 mrtvých a 17.924 raněných.

Před 80-ti lety, 24. května 1925, byl v Praze slavnostně otevřen **Tyršův dům** na Újezdě, na Malé Straně jako nové ústředí ČOS. Otevření se účastnili prezident Československé republiky T.G. Masaryk, předseda československé vlády A. Švehla a manželka zakladatele Sokola, Renáta Tyršová. Přítomni byli také zástupci jugoslávského, lužickosrbského, polského a ruského Sokola. Budova, bývalý Michnovský palác, značně chátrala po třicetileté

válce, vyměnila řadu majitelů a v roce 1767 ji koupil rakouský erár. Ten dal upravit průčelí do Újezda, ale jinak budova utrpěla zřízením dílny na střelivo a zbrojnice, kde se vyráběly zbraně pro pěchotu i jezdecko, od pistolí až po kanóny. V roce 1914 převzalo Michnův palác město Praha. V roce 1917 bylo rozhodnuto, že budova bude použita pro kulturní účely. Mělo tu být muzeum, moderní galerie, pak ministerstvo zahraničí a dokonce i Pražské veletrhy. Nakonec budovu získala ČOS. Vojenský erár opustil budovu v únoru 1921 a ČOS za čtyři roky budovu zrekonstruovala, opravila a přestavěla na sokolské ústředí.

Před 60-ti lety, 4. května 1945, byl to pátek, Pražané začali odpoledne odstraňovat německé nápisy. Ráno 5. května ještě vyjeli do ulic Prahy tramvaje. Asi v deset hodin volá o pomoc Český rozhlas. Začínají se stavět barikády, tramvaje se stávají součástí barikád a jsou zasypávány dlažebními kostkami. Byla ustavena Česká národní rada v čele s generálem Kutlvašrem, jeho zástupcem byl jmenován komunista Smrkovský. Americké jednotky vstoupily brzy ráno, 5. května do Plzně, bouřlivě vítány obyvateli na ulicích. Některé jednotky pokračují směrem na Beroun. V Praze se šíří zprávy, že Američané jsou u Berouna... za dvě hodiny jsou v Praze, nebo ...v Ruzyni přistávají první americká letadla. Skutečnost byla drsnější, v Berlíně na Reichstagu vlaje od 1. máje rudý prapor, ale v české kotlině je asi jeden milion vojáků wehrmachtu, kolem Prahy i v Praze jednotky SS. Nikdo neví co bude dál, co bude za minutu, za hodinu. Náhle na ulici před domem ve Spálené ulici, kde jsem bydlil, jsem cítil tlakovou vlnu a slyšel výbuchy, kolem vysypané sklo z oken. Brzy jsme věděli, co se stalo. Luftwafe poprvé a naposled bombardovala Prahu. Bomby zasáhly dvě budovy v horní části Václavského náměstí, tam kde po řadě let byly postaveny Dům potravin a Dům módy. Odpoledne jsem viděl projet po Národní třídě dva německé tanky typu Tiger, jely směrem k Národnímu divadlu. Asi to byly ty tanky, které zničily Staroměstskou radnici. Podivuhodná událost se odehrála v noci, asi v 1 hod ráno, tedy už v neděli 6. května. Po bombardování Václaváku se obyvatelé našeho domu odebrali do protileteckého krytu, kde mne nečekaně probudil můj bratranec z Mladé Boleslavi a vzal mne na Národní třídu podívat se na Američany! „Oni už jsou tady?“, ptal jsem se. Ne, to jsou jen parlamentáři. Zhruba tam, kde jednotky rychlého nasazení mlátily studenty 17. listopadu 1989, stál konvoj vojenských vozidel označených bílými vlajkami, které byly patrné ve ztemnělé ulici. Kolem bylo plno lidí a mezi nimi mužové v mně neznámých uniformách. Co tam dělali, proč přijeli a pak zase odjeli? Dlouho jsem pátral, celkem marně. Soudruzi přišli jako vždy s nehorázně stupidním výkladem – Američané poslali své vojáky vybrat tzv. Štěchovický archiv gestapa. No a zatím co vojáci nakládali, důstojníci si udělali výlet do Prahy. To byli vlastně takoví turisté, v noci a za války? Až tady v Austrálii, před několika málo lety jsem se dočetl v knize „Osočení“ od paní Salivarové docela jiný výklad. Jeden Čech žijící v Praze to vyličil ve svém dopise paní Salivarové. Jeho bratranec odejel ještě před druhou světovou válkou do USA a vstoupil do Americké armády. Protože uměl česky stal se jedním z těch důstojníků, kteří přijeli v době povstání do Prahy. Podle jeho svědectví bylo účelem jejich cesty získat písemné pozvání České národní rady pro americkou armádu, aby přijela na pomoc bojujícím Pražanům. Toto pozvání ale nedostali, místopředseda rady odmítl pozvání podepsat. Tím místopředsedou byl Josef Smrkovský, později jedna z vedoucích postav jara 1968! V úterý ráno tankové jednotky maršála Žukova dostaly rozkaz osvobodit Prahu. Z Berlína to měly 220 km. V úterý, tedy 8. května, Prahou po celý den projížděla německá vojska od východu na západ, pospíchala na trase určené ČNR od Karlína, po Příkopech, Národní třídou, po Mostě Legii a pak na Plzeňskou třídu, do zajetí k Američanům. Ti je pak ovšem vrátili Sovětům. Mimo této trasy se pozvolna po Praze rozmísťovaly jednotky generála Vlasova. Byly dobře ozbrojeny a na mnoha místech Vlasovci bojovali s Němci. Po ulicích chodili mladí muži ve žlutých uniformách, asi to byly uniformy Rommelových Afrika-Korps. Na rukávech měli pásky s písmeny R.G. – revoluční gardy. Také jsme viděli malé skupinky lidí, kteří na dveře budov vylepovali malé cedule s nápisy „Zabaveno pro Rudé právo“ nebo „Zabaveno pro KSČ“. Nevěděl jsem co to je (bylo mi tehdy devět let), ale těm, co ty cedule vylepovali lidé říkali komunisti. V úterý večer jsme pak slyšeli z radia, že admirál Donitz podepsal bezpodmínečnou kapitulaci. V Praze se ale stále bojovalo, jednotky SS i němečtí civilisté stále stříleli. Přicházela noc a střelba umlkala. SS-maní prý prchali údolím Vltavy přes Troju pěšky na západ. Byl jsem tu noc na Santošce. Ráno jsem se probudil a rádio hlásí, že tanky Rudé armády jsou na Klárově. Vlasovci, kteří měli na sousední křižovatce ještě včera pozdě večer dělo zmizeli. Posnidali jsme Meltu a kus chleba a pospíchali jsme dolů na Plzeňskou třídu. Nikde se neozývala střelba, všude klid a pak jsem dole na Plzeňské viděl nekonečný proud vozů, vozidel, pancéřových dopravníků, všichni jásali, mávali a vítali osvoboditele. A to byl pro mne ten konec války – **před 60-ti lety 9. května 1945.**

J.Z.

Osvobození jednoho města v Sudetech

Aleš Uhlíř *Neviditelný pes* 28.4.05

Ve dnech kolem výročí určitých historických událostí se obvykle zvyšuje četnost článků, připomínajících více méně stále stejnými slovy osudové chvíle. Svědectví pamětníků valem ubývá, neboť čas je neúprosný. V českých zemích mezi klíčová data tohoto druhu (28.10.1918, září/říjen 1938, 15.3.1939) bezesporu náleží květen 1945, kdy v nejstrašnější válce všech dob právě u nás skončily poslední válečné operace na evropském území.

Každý rok se tak dozvídáme, jak byla osvobozena Praha, co se dělo u Plzně a jak se armáda spojenců, proniknuvší do Čech, zastavila na linii předem dohodnuté s Rusy. V předvečer 60. výročí květnových událostí nabídla Česká televize divákům dosud údajně neuveřejněné filmové záběry Prahy z přelomu dubna a května roku 1945. Jde přece o kulaté výročí a odstup šedesáti let je asi dostatečný pro poněkud netypický obraz města pár dnů před povstáním. Film ukazuje město válkou netknuté. Obraz pouličního dění nijak nenarušuje obvyklou představu o poklidném životě. Jediné, co na první pohled na těchto záběrech krás Prahy a zdánlivě poklidného života jejich obyvatel upoutá, je množství německých vojáků. Příslušníci wehrmachtu se ve skupinách, ale i jednotlivě procházejí mezi obyvatelstvem. Němečtí vojáci polehávající na zemi před nádražím připomínají spíše trampy či dokonce bezdomovce, než vojsko dosud bojující Německé říše. Čekají na svůj vlak, zatímco motorizované kolony za Prahou táhnou odevzdaně vstříc americkému zajetí. Pak došlo k pražskému povstání. Jak při něm vypadaly bojové akce, vidíme na každoročně stále opakovaných filmových záběrech (přemalovávání a ničení německých nápisů, řídká střelba za zmateného pobíhání lidí zaskočených na ulici, pochodující zástupy připomínající více průvod než skutečné válečníky, zatýkání Němců a kolaborantů).

Takový obrázek z konce války svádí k myšlence, že o zapadákovi kdesi na východě se asi nebojovalo, že to Němci nejspíše zapíchli a pelášili do amerického zajetí. Jak to tedy vypadalo na konci dubna 1945 kupříkladu ve východní části území, které bylo odstoupeno Mnichovskou dohodou? I když nejsem pamětník, leccos je mi známo z vyprávění rodičů, prarodičů a dalších příbuzných, kteří zažili přechod fronty ve Svinově (dnes jde o městskou čtvrť Ostravy). Jejich zážitky se shodují s tím, co jsem našel v ostravském archivu.

Svinov (po Mnichovu Schönbrunn/Oder) byl samostatným městem a zároveň nejvýchodnějším místem říšské župy Sudetenland. Od Protektorátu jej oddělovala řeka Odra.

O Svinov se svedl boj, jako by se nejednalo o nejvýchodnější enklávu Sudet s převážně českým obyvatelstvem, nýbrž o předměstí samotného Berlína.

Předzvěstí bojů byl nálet amerických bombardérů na nedalekou elektrárnu v polovině dubna 1945. Němci útok odvrátili palbou a kouřovými clonami. Desítky těžkých bomb dopadly ani ne půl kilometru od svinovského nádraží. Rusové se ke Svinovu probíjeli od západu, neboť přístupu od východu stála v cestě Odra a od severu Opavice. O urputnosti, s jakou byl boj veden, svědčí délka boje při postupu fronty od Děhylova ke Svinovu. Těch 12 kilometrů představovalo 10 dní! Mezi Svinovem a sousedními Třebovicemi prchali před postupující frontou obyvatelé Hlučínska. V Třebovicích se Němci pokusili evakuovat obyvatelstvo, avšak kvůli silné palbě se evakuace neuskutečnila. Počínaje 26. dubnem dopadaly na Svinov bez přestání granáty a střely z katuší. V pátek 27. dubna započalo letecké bombardování města s nebyvalou silou – celkem 41 náletů. V sobotu 28. dubna intenzita leteckého bombardování vzrostla. Rusové několikrát dobyli silnici od Třebovic ke Svinovu, aby pak ustoupili Němcům, kteří tento přístup na Svinov dobyli zpět. Vyhořela spousta domů a mnoho obyvatel našlo ve sklepech svých domů smrt. Docházelo i k takovým tragédiím, při kterých pod sutinami zahynuly celé rodiny. V neděli 29. dubna fosforová bomba do základů vypálila obytný dům podnikatele Stachy, ve kterém s rodiči bydlela moje matka. To již zuřily urputné boje kolem svinovského nádraží. Zahradou a sklepem domu mého dědečka na Schillerstrasse 534 naproti nádraží procházely ustupující německé jednotky. Otcí, pozorujícím přibližování fronty ze sklepního okna, utkvěly v paměti slepice, nerušeně zobající na sousední zahradě za vybuchování granátů a husté střelby. Dne 30. dubna byl Svinov zcela pod kontrolou Rusů.

Málokdo však dnes ví, že po uklidnění situace byly na úředních formulářích sepisovány škody, a že tyto soupisy jsou dosud v archivech uchovávány. O domě 534 (po 30. dubnu již na ulici Kolofíkové) se v Archivu města Ostravy dochoval v soupise škod ze Svinova spis číslo 504 s ověřeným mnohastránkovým seznamem válečných škod. Úřední předtisky tehdy důsledně lišily škody způsobené za bojů a škody při plenění. Je neuvěřitelné, že v domě nikdo nezahynul. Budova dostala 12 zásahů granátem. Zbořena byla část obvodního i vnitřního zdíva, notně utrpěla také střecha. Ve spise je důkladný úředně potvrzený výčet škod na stavbě. Pak následují dlouhé soupisy škod způsobených pleněním. Osvoboditelé odcizili kromě nábytku snad veškeré věci v domě od šatstva, prádla až po rozličné drobné předměty. V dědečkově obchodě vedle nádraží ukradli naprosto vše až po rozměrná nástěnná zrcadla.

Válečné škody hradil stát. Kupodivu jedna jediná věc se přece jen vrátila a byla ze soupisu vyřazena. Byl to automobil Škoda Popular, zrekvírovaný německou správou. Ustupující Němci ho opustili někde u Zábřehu, nechali v něm vzkaz a někdo z místního národního výboru telefonoval do Svinova.

Z fotografií zničeného města bylo sestaveno zvláštní tablo, z něhož byla zmenšením pořízena pohlednice s názvem Svinov v rozvalinách. Příkladný název pro všechna ta spáleniště a torza domů bez střech, kde mezi částmi obvodových zdí vyčnívají zbytky komínů. Tehdy se ještě nepěly tryzny, nikdo neprosil o pomoc, nikdo se na zkázu nechodil dívat. Přesto byl Svinov z nejhoršího rychleji než některé obce po nedávných povodních.

Jen to bezuzdné plenění, doprovázející osvobození, dávalo po léta slovu osvobození zvláštní pachut'. Lidé si dlouho pamatovali. I stalo se, že jedna učitelka na procházce v době slavných májových dnů (20. výročí) ve snaze přiblížit žákům osvobození vyprávěním očitého svědka, oslovila starou paní, vyhřívající se na sluníčku před svým domkem. Rázná odpověď „dejte pokoj, o Rusach mi ani nemluvtě, ukradli mi všechno, co jim přišlo pod ruku“, byla pro paní učitelku ledovou sprchou.

Čeští historikové jsou povětšinou osoby bázlivé. Vždyť legionáře z první války objevili teprve docela nedávno. Možná jednou, až téma uzraje a nebude nekorektní, někdo události doprovázející osvobození na podkladě soupisu škod způsobených obyvatelstvu pleněním zpracuje. Musíme jen doufat, že v době, kdy neuvěřitelně narůstá objem produkováných pisemností, nebudou muset objemné a dosud úplné doklady o válečných škodách utrpěných obyvatelstvem ustoupit nějakým důležitějším archiváliím.

Češi a Slováci si jsou bližší než před rozdělením státu

15.02.2005 Zdeňka Kuchyňová

Jaká je česká a slovenská společnost po více než desetiletém rozdělení státu? Jsme si bližší, máme stejné problémy nebo se rozdily naopak prohloubily? To vše zkoumal unikátní průzkum, který se uskutečnil v obou státech, kde lidé odpovídali na stejné otázky. Navíc se podobný průzkum konal už před deseti lety a sociologové tak mají jedinečné srovnání, kam se posunul za tuto dobu vývoj v obou zemích.

Na počátku 90. let byly názory obou národů v mnoha směrech velmi odlišné. Čechům byli bližší spíše Poláci či Maďaři. Průzkum v roce 1994 se totiž konal rok po rozdělení společného státu. Uplynulo 10 let a všechno je jinak. Jsme si se Slovaky daleko bližší než před rozdělením. Rozsáhlý průzkum se zaměřil na celou škálu života lidí. Co nás tedy

spojuje a co rozděluje? To je otázka pro Věru Haberlovou z agentury STEM.

"Obyvatelé Slovenska jsou trochu více citliví na problémy, které mají sociální charakter. V České republice zase lidé reagují poněkud citlivěji na otázky morálky, korupce a vymahatelnosti práva. V čem jsou si naopak obě společnosti podobné, tak je to asi důrazem kladeným na problém nezaměstnanosti. V roce 1994 považovalo na Slovensku 47 procent lidí nezaměstnanost za závažný problém, u nás jen 14 procent. V současné době jsme se dostali na úroveň Slovenské republiky."

Zajímavě se posunulo i vnímání svobody a demokracie. Zatímco před deseti lety znamenala pro lidi svoboda především možnost podívat se za "železnou oponu" a vycestovat, dnes se o mnoho více objevují odpovědi typu možnost pracovat, studovat nebo žít v zahraničí. Navíc, jak uvedla Zora Bůtorová z Institutu pro veřejné otázky, lidé vnímají tyto pojmy velmi subjektivně, jako například.

"Demokracie je svoboda, ale co z toho, když nemohu svému zaměstnavateli říct, co si myslím, protože mě může vyhodit. Anebo možnost cestovat, ale kdybych si to mohl dovolit nebo

rovnost před zákonem, ale nejen pro strážníky a pro lidi, kteří mají peníze a tak dále. V tom vnímání se mísí prvky normativní s konstatováním reálného stavu, který má mnoho stinných momentů."

Ve vědomí mnoha lidí je stále silný pocit, že demokracie je zranitelná. Mírně vzrostla důvěra v parlamentní volby, i když je stále v obou zemích více než 50 procent skeptiků. Lidé více věří komunálním politikům, mají pocit, že mohou ovlivnit dění ve své obci. Ale pro většinu lidí je politika prostorem, který je málo zajímavý, a těžko se v něm orientují, zejména v Česku. Politice dokonce přestává rozumět i skupina vzdělaných lidí, která většinou v průzkumech stála na špici zájmu o politické dění. Politickým stranám v obou zemích důvěřuje jen pětina lidí. To nevládní organizace jsou na tom podstatně lépe. Navíc mají výrazně vyšší podporu v České republice než na Slovensku.

"Pro obě země je charakteristické, že za těch deset let klesl zájem lidí zúčastňovat se na veřejném a společenském životě. V České republice však, stejně jako před deseti lety, je i teď míra účasti lidí na politickém a veřejném životě vyšší."

Slováci jsou nyní větší optimisté než Češi. Svoji ekonomickou situaci vidí lépe, než v roce 1994. Částečně to podle sociologů souvisí s reformami, které se už na Slovensku rozběhly. I když je značná část lidí vnímá velmi kriticky, někteří už začínají pozorovat, že reformy mohou mít pozitivní dopady a začíná se rozšiřovat vědomí, že se Slováci už odrazili ode dna. Česko naproti tomu reformy teprve čekají. Na rozdíl od Slovenska nepřichází do politiky nová generace mladých lidí, uvádí ředitel agentury STEM Jan Hartl.

"Mladá generace má mnoho dalších zájmů. Pocit takové rozmrzelosti z politiky je zde zjevně patrný. Mladí a vzdělaní lidé jsou jednoznačnými stoupenci nového režimu, ale i když jde o tak jednoduché otázky, aby toto své přesvědčení donesli k volebním urnám, tak tam už je to problematické. Jakoby stojí dílem vedle, protože nejsou s vývojem společnosti bytostně spjatí. Zdá se jim to příliš zdoluhavé, příliš těžkopádné a neberou to za své."

Iluze o tom, že proběhne generační změna a silné ročníky vstoupí do politiky, tak nefunguje. Navíc zavádění reformy bude velmi složité. Zatímco v roce 1994 byli lidé ještě ochotni něco budoucnosti obětovat, v současné době je atmosféra jiná.

Poněkud odlišný je vztah Čechů a Slováků k mezinárodním organizacím. Slovenští občané podporují členství své země v Evropské unii více než Češi. Podle výzkumu stojí za tímto postojem obava z izolace Slovenska. Jak uvádí ředitel agentury STEM Jan Hartl, příčiny nižší české podpory jsou zřejmě v domácí politice - KSČM otevřeně hlásí k unii kritické postoje a ODS zaujímá k unii velice složité stanovisko. Jak tedy dopadly obě země více než deset let po rozdělení, musely revidovat své názory a jak se jim žije v samostatných státech?

"Slovenská republika se v tom samostatném státě emancipovala. Neměla možnost tu relativní deprivaci, kterou trpí značná část obyvatelstva, svalovat na někoho jiného a pochopit, že slovenské úspěchy jsou úspěchy Slováků a neúspěchy jsou také vinou Slováků, takže v podstatě pokročila kupředu. A Češi z druhé strany museli revidovat někdejší představu devadesátých let, že jsme šampióny transformace, že jsme v jakémsi privilegovaném postavení a že věci u nás půjdou snadno a podstatně rychleji než jinde."

Zdroj: Český Rozhlas 7, Radio Praha URL: <http://www.radio.cz/cz/clanek/63450>

ENERGIE REIKI A NAŠE ZDRAVÍ

V našem přetechizovaném, pro mnohé zašmodrchaném, světě byla znovu objevena metoda, která lidem navrácí životní rovnováhu, nastartovává proces sebeuzdravování a může určovat směr cesty.

Je to metoda REIKI, která pomáhá a léčí v běžném životě, je praktikována lidmi na celém světě a je možné ji kombinovat se všemi klasickými a alternativními metodami medicíny. V posledních letech tuto metodu oficiálně používají zdravotníci především v amerických a východních nemocnicích.

Reiki energii může přijímat každý, ale předávat ji může pouze člověk napojený-zasvěcený od Reiki mistra - učitele.

Domnívám se, že rodný jazyk je v životě lidském pouze jeden a že pouze v něm je člověk mnohdy schopen přijímat určité specifické informace. Z těchto důvodů jsem se rozhodla pozvat do Austrálie pro Čechy a Slováky, kteří mají zájem naučit se pracovat se svým zdravím (či s likvidací nemoci), předního českého Mistra Reiki.

V průběhu července a srpna tohoto roku budou v Sydney, podle zájmu i v jiných městech Austrálie realizovány semináře Reiki I. (naladění na průchod energie), Reiki I.+ (bolesti páteře [Reiki masáž páteře] gynekologické a urologické potíže - specialita českého Mistra), Reiki II. práce s energií v čase a prostoru, zejména na dálku.

Přihlášky můžete získat na níže uvedeném kontaktu, nebo v českých prostorách v Sydney. Zájemci z řad studentů budou při platbě za seminář zvýhodněni.

Seminář Reiki 1 (Vede: mgr. L. Paták, mistr Reiki.)

se koná v sobotu 16.července od 9 AM do 6 PM v SYDNEY, v budově SOKOL Sydney, 16 Grattan Cres, Frenchs Forest. Na semináři projdete iniciaci I stupně REIKI, po té vašimi rukama začne proudit léčivá energie a naučíte se, jak harmonizovat a léčit sebe, i ostatní.

Reiki 1 můžete absolvovat za \$295 (s rezervací jeden měsíc předem \$265). Pro studenty za \$195 (s rezervací jeden měsíc předem za \$165). Pro naši orientaci o předběžném počtu zájemců o seminář, můžete vyplněnou přihlášku zaslat na níže uvedenou adresu s variantou, že zaplatíte v hotovosti plnou cenu až na semináři.

Seminář Reiki 1+

se koná v neděli 17. července od 9 AM do 4 PM (také v sokolovně) a mohou jej absolvovat pouze účastníci semináře Reiki 1. (Výuka cíleného léčení při bolestech páteře, gynekologických a urologických problémech.)

Cena semináře Reiki 1+ činí \$120 (s rezervací jeden měsíc předem \$100). Pro studenty za \$90(s rezervací jeden měsíc předem za \$70).

Vyplněné přihlášky můžete zasílat na níže uvedený kontakt a rezervaci formou platby předem na jméno Frank Petrik, P. O. Box. 309, Matraville, NSW.

KONTAKT: Zdena Malinova, P. O. Box 309, Matraville, NSW 22

e - mail: ZdenaMalinova@bigpond. com, nebo fpetrik@bigpond.net.au

mobil: 0425256790

**Naše restaurace je nyní
otevřena pouze v sobotu.**

POCTA VELIKÁNOVI - JUDr. Alois Rašín

Jaroslav Janovec (Jindřichohradecký speciál č. 10/2002)

„Rašín nasadil směle svůj život za český národní ideál v Rakousku, byl odsouzen k smrti, vyvázl životem, který zachoval proto, aby po čtyři roky pracoval pro dobro republiky a aby byl za to v osvobozené vlasti zavražděn Čechem. Nezralý mladík zabil národu Rašína, velkého ministra a státníka. Hrůza musí pojmut každého Čecha, hrůza o osud národa, který takovým způsobem zachází se svými nejlepšími syny.“ *K.Engliš v nekrologu z 19. února 1923*

Když každý rok s malou hrstkou přátel stojím nad prostým hrobem A. Rašína, zapomenutého dnes snad všemi, říkám pokaždé: „národ by neměl zapomínat na své hrdiny“. Ve shonu a v zavalení každodenními problémy zapomináme, že národ je poněkud širším společenstvím těch zemřelých, těch žijících i těch, kteří se v budoucnosti narodí. Tento systém odpovídá konceptu úcty prokazované předkům, lásky k žijícím a odpovědnosti k potomkům. Snad alespoň trochu toto pokorné připomenutí jednoho z největších velikánů našeho národa přispěje k uvědomění si přínosu, který nám naši předci, zejména ti dobří, zanechali.

Narodil se 18. října 1867 v Nechanicích, obci nedaleko Hradce Králové. Studoval gymnázium v Novém Bydžově, Broumově a Hradci Králové, odkud přišel roku 1887 do Prahy jako posluchač právnické fakulty Karlovy univerzity. Už v době právnických studií začal projevovat živý zájem o politické dění. Mezi akademickou mládeží v té době vznikalo tzv. pokrokové hnutí, v jehož rámci chtěl mladý Rašín získat také dělnický a živnostenský dorost pro boj za nový český politický směr. Už v roce 1891 napsal brožuru „České státní právo“, která nemohla uniknout pozornosti úřadů a policie, která brožuru zabavila a Rašína začala soudně vyšetřovat. Radikalismus mládeže nabíral na síle, projevuje se agitací a demonstracemi, což vídeňská vláda nehodlala akceptovat. S hlavními představiteli studentského hnutí byl zahájen soudní proces, známý jako proces s Omladinou (označení, s kterým přišla policie, když vykonstruovali tento proces). Po vleklém přeličení byl 14. února 1894 vynesena rozsudek, ve kterém bylo pro velezradu odsouzeno 68 obžalovaných k různým trestům vězení. Rašín jako jeden z intelektuálních vůdců byl odsouzen k dvěma letům, které si až na několik málo dní odpykal na Borech u Plzně. Ani tak tvrdá perzekuce však nepřiměla Rašína, aby polevil ve své politické práci pro svobodu své vlasti. V únoru 1899 dokonce zakládá stranu radikálně státoprávní, se kterou se však již o rok později rozchází. Když se v letech 1905 až 1907 mění vedení strany Mladočechů, s novými vůdci K. Kramářem a Fr. Fiedlerem, přichází Rašín do této strany a ocitá se rázem v jejím popředí. V roce 1911 kandiduje za Klatovy do říšské rady a je úspěšný.

Po vypuknutí první světové války se Rašín neohroženě angažuje v protirakouském odboji, zejména napojením na organizaci „Mafie“. V červnu 1915 je však zatčen a odvezen do vojenského vězení ve Vídni. Společně s Karlem Kramářem a dalšími byl obžalován z velezrady. 3. června 1916 je vynesena, vůči všem, rozsudek smrti. Přijal ho s ledovým klidem. Vykonání popravě zabránila smrt císaře Františka Josefa I., jeho nástupce Karel II. dne 5. ledna 1917 rozsudek smrti změnil na doživotní žalář. Ve vězení se věnoval práci na přípravě ústavy budoucího svobodného českého státu, ve který pevně věřil, a na jeho hospodářském, zejména finančním uspořádáním.

Jak se Rakousko-Uhersko začínalo vnitřně rozkládat, sílil i tlak na propuštění významných představitelů české inteligence uvězněných v rakouských žalářích. Po amnestii v červenci 1917 – o kterou nežádal – se vrátil do Prahy a 22. září byl znovu promován na doktora práv. Znovu se zapojuje do politické i odbojové činnosti, snaží se mařit dodávky zbraní, organizuje spojení s českými politiky v cizině.

Až konečně přišlo vítězství. Zatímco jásají na ulicích statisíce Čechů, kteří doposavad ve své většině byli loajálními lokaji Habsburků, Alois Rašín společně s A.Švehlou, J.Štříbrným, Fr.Šoukupem a V.Šrobárem pracují v čele revolučního Národního výboru. Z Rašínova pera vychází první zákon Československé republiky. Rašín, určený původně za organizátora státní správy a tedy do funkce ministra vnitra, na sebe bere mnohem obtížnější úkol: položit základy peněžního a finančního uspořádání státu. Byl jmenován v první Kramářově vládě ministrem financí a setrval v této funkci do 7. července 1919.

Veškerou svou energii zaměřil na překonání poválečného hospodářského, finančního a peněžního chaosu. Proslulá je jeho měnová reforma z března 1919, kterou osamostatnil československou měnu a položil základy k provádění vlastní měnové politiky. Jeho mnohá opatření se citelně dotkla té části obyvatelstva, která čekala, že nový stát bude doslova dojnou krávou. Rašín se stal terčem mnoha útoků, obecným hromosvodem nářků a kritiky.

Nadšení prvních poválečných měsíců vyprchalo a obecné volby v létě 1919 ukázaly jasně tyto změny ve veřejném mínění. V nové vládě již Rašín nebyl. Přesto i nadále využíval svého vlivu, aby nabádal k šetrnosti, k pracovitosti, proti zneužívání výhod, proti nekonečným požadavkům na uznání zásluh. Znovu byl povolán do čela ministerstva financí do Švehlovy vlády 8.října 1922. Opět byl nekompromisní v úsporné rozpočtové politice. Stačí připomenout jeho slavný (bohužel poslední) projev, když řekl na adresu těch, kteří žádali stále více od státu: „Bojovali jsme za tebe, zaplať. Zaplať hotově, zaplať výhodami, privilegií ve svobodné, rovnoprávné, demokratické republice! Práce pro národ se neplatí!“ Konec byl tragický. Dne 5.ledna 1923, když vycházel ze svého bytu, střelil jej úkladně do zad mladý komunista. Po těžkém utrpení zemřel 18.února 1923.

Jaký člověk se skrývá za tímto stručným historickým exkurzem? Velmi cílevědomý a pracovitý národohospodář a státník, ale také přesvědčený demokrat, zanícený nacionalista a vlastenec. A k tomu všemu osobní poctivost, odvaha a skromnost. Byl radikál a věděl o tom, uměl mluvit přímo a přímočaře. Lidé na to reagovali zcela přirozeně: buďto ho nenáviděli a báli se ho, nebo ho milovali a šli za ním. A měl rád přírodu, celé dny dovolené trávil vycházkami do lesů a vždy se vracel s rancem nebo košíkem hub.

Teprve po odchodu Aloise Rašína, když umlkly spory a diskuse o jeho finanční a peněžní politice, si národ plně uvědomil, jakou byl osobností a jaké dílo odevzdal. Lidský rozměr jeho odkazu však nebyl doceněn nikdy. Naučili jsme se, že politik nemůže být skromný, odvážný a poctivý, přímočarý a rázný, ale Rašín takový dokázal být jako člověk i jako politik.

„Můžeš a jsi zajisté přesvědčen, že vždycky jen to nejlepší jsem Ti přál a toužil, aby z Tebe byl pravý český muž, který by v budoucnosti mohl zdatně pracovat ku povznesení svého národa a své vlasti. Víš dobře, že se na Vás dívám jako na budoucnost svoji, jako na pokračování svého života, na jeho prodloužení ve Vás. Ač musíme býti od sebe vzdáleni v době, kdy dorůstáš v muže a kdy by Ti snad potřebná a milá rada tatškova, očekávám přece, že máš tolik zdravého úsudku, abys neutrpěl škody ve svém vývoji.“

Dr. Alois Rašín z vězení pro syna Ladislava

Vratislav – 51 let mladý, 82kg, 181cm – Čechoaustralan by se rád seznámil s příjemnou Češkou 40 až 47-mi letou. Hledám někoho, s kým bych mohl společně žít.

Telefon 02 4973 3891 – NSW Central Coast.

Komunisté jsou živou hrozbou *Erik Tabery Neviditelný pes 19.4.2005*

Začněme s tím, že KSČM nemá nic společného s KSČ. Kdyby to byla pravda, pak by s pompou neslavila například osmdesát let od svého založení. KSČM se ke své minulosti hrdě hlásí a dokazuje to i její vlastní dokumenty. Například "Analýza příčin a důsledků 17. listopadu 1989" dává nahlédnout do duše dnešních komunistů velmi jasně. "Období 1948 až 1989 stále patří přes všechny kritické výhrady k nejlepším stránkám historie českého a slovenského lidu," píše se v něm. Únorový převrat roku 1948 prý vedl k "spravedlivějšímu zřízení". A o znárodnění? "Šlo o výsostně demokratické akty, které spolu s demokratickými akty v kultuře otevíraly cesty pro prohloubení revolučních změn a pro jejich stabilizaci." Odbojáři se podle nich zapojovali "do diverzní, sabotážní a teroristické činnosti namířené často proti obyčejným lidem obětavě pracujícím pro společnost". Komunismus padl díky "strukturám ze zahraničí" a "zradě" doma, které už režim nedokázal odolat. "Důsledky vlády nové vládnoucí vrstvy pro celý národ nelze srovnávat s důsledky negativních stránek minulého systému. Mýtus o 40 letech devastace, který pilně šíří oficiální propaganda, nemá nic společného s objektivní historickou pravdou."

Podobně ale nehovoří jen stranické písemnosti, nýbrž i samotní totalitáři. "V porovnání s dneškem není pochyb, že předlistopadová podoba socialismu v mnohém převyšovala - z hlediska skutečných každodenních zájmů většiny spoluobčanů - dnes už téměř zrestaurovaný kapitalismus," chválil totalitní časy předseda Grebeníček na stranickém sjezdu v roce 1999. Mladí komunisté a pražská organizace pak každý rok chodí k hrobu masového vraha Klementa Gottwalda, kterého dávají veřejnosti za vzor.

Brát, brát, brát

Komunisté ve svých programových dokumentech slibují hory doly, ale nikdy nenaší, jak toho docílit. Proklamují například: "KSČM bude prosazovat udržení existujících a tvorbu nových pracovních míst zejména tím, že podpoří rozvoj výroby a služeb." Jenže nikde nepadne ani slovo o tom, jak toho dosáhnout. Zní to jako venkovní hesla z dob totality, která jen hyzdila staré domy, ale nikdy nedošla naplnění. "Cílem je zvýšit ročně počet pracovních míst o 100 000," píše se dnes v programu například. To snad spadnou z nebe?

Jediné, co se dá z programu vytušit, je to, že se komunisté stále nezbavili myšlenky znárodnění. "Za základní příčinu stupňujících se problémů světa i naší společnosti považuje KSČM kapitalismus. Přestože dosud nevyčerpal všechny své možnosti, je stále naléhavější, aby byl vystřídán novou, pokrokovější společensko-ekonomickou formací," stojí v programu KSČM. Jenže co to je ta "nová" formace? Vzhledem k tomu, že kapitalismus stojí na soukromém vlastnictví a lidské svobodě, bude to stejně jako před patnácti a více lety znamenat zabírání lidského majetku a volnosti? Zřejmě ano, protože o kousek dále se píše: "V ekonomice se prosazují přednosti a klíčová úloha společenského vlastnictví... Jde o strategický cíl, který vychází z dlouholetých tradic marxistického myšlení." A tady už je třeba začít být velmi obezřetný, protože nám tu roste síla, která evidentně chce narušit vše, co se doposud podařilo vybudovat. S tím souvisí i chuť zastavit restituce majetku, který kdysi právě komunisté ukradli, či volání po zrušení privatizací. Na pozoru by se před příchodem k moci měly mít zejména zahraniční firmy, protože by mohly přijít o své investice. "Stát se nemůže zbavit odpovědnosti za kontrolu ekonomických aktivit zahraničního kapitálu v zemi, za hájení a podporu národních zájmů v oblasti ekonomiky," tvrdí totiž komunisté.

Ti také vždy vystupovali proti naší porevoluční zahraniční politice. Vždyť Spojené státy jsou pro ně, stejně jako za totality, naprostým zlem. Severoatlantickou alianci považují dědicové normalizační KSČ za "zločineckou organizaci" a Evropskou unii označují na svých webových stránkách za "koloniální mocnost", která "v naší zemi převzala veškeré poněkud významnější podnikatelské struktury". Vedení KSČM proto před referendem o vstupu do EU svým voličům doporučilo hlasovat proti a straničtí stratégové uvažují o cestě "ven z eurocentrismu k novým významným rozvojovým a progresivním ohniskům v Číně, Indii, ale také v Latinské Americe".

Díky prezidentovi

Komunisté jsou zkrátka hrozba, ale míra jejich legalizace bohužel stále roste. Začalo to především půlroku před parlamentními volbami v roce 2002. Tehdy vyvolali umělou hysterii proti Němcům, kteří by nám prý opět pohltili Sudety. Naneštěstí se k nim přidala i ODS a především televize Nova, takže KSČM se dostalo pozornosti jako nikdy předtím. I proto pak výrazně uspěla ve volbách.

Ještě větší úspěch zažili během volby prezidenta před dvěma lety. Tehdy si Grebeníček pochvaloval, že "nestihám schůzky, jaký o mě najednou ostatní politici projevují zájem". Ovšem ještě vážnější bylo prohlášení místopředsedy KSČM Jiřího Dolejše: "Díky ČSSD nebo ODS bude KSČM definitivně vytažena na světlo a dojde k její veřejné demokratizaci, pro KSČM je výhodné počkat se svými hlasy do druhé volby, protože pak získá na důležitosti a její legitimizace bude o to silnější."

Největší zájem tehdy projevila ODS a Václav Klaus, který šel za komunisty žádat o podporu. Jiří Dolejš pak v televizi v přítomnosti předsedy ODS prohlásil, že jim Klaus slíbil, že antikomunismus je u ODS mrtvý. Tento výrok pak prezident nepřímo sám potvrdil v rádiu, když řekl: "Prázdný, silácký antikomunismus jsem (i před rokem 1989) považoval za strašně lehkou, lacinou a prázdnou filozofii."

Definitivní nárůst vlivu komunistů nepřišel jen díky premiérovi Vladimíru Špidlovi, který s nimi zásadně odmítal spolupracovat. A to přesto, že ho k tomu řada členů vyzývala. "Vladimír Špidla je ortodoxní antikomunista a odmítá se s námi bavit. Vstřícnost, která panovala za Miloše Zemana, je pryč a to se nám nelíbí," řekl před dvěma lety Respektu tehdejší první místopředseda KSČM Vlastimil Balín a dodal: "Nechceme ČSSD zničit, ale přinutit ji, aby se otevřeně přihlásila ke spolupráci s námi. Jako první krok by stačilo to, co udělal Václav Klaus před volbou prezidenta - tedy otevřeně prohlásit, že jsme legitimním partnerem."

Tím se překvapivě stali až nedávno pro Stanislava Grosse, který je požádal o nevy-slovení nedůvěry ve sněmovně. Miroslav Grebeníček opět zářil a zapsal si další bod. Naštěstí řada ministrů a poslanců ČSSD se záhy Grossovi vzepřela a požádala o pokračování spolupráce s koaličními partnery.

Nadějí je zákaz

Přes všechna tato fakta se každou chvíli můžeme dočíst či doslechnout, že není byt sebumenší důvod se komunistů bát. Jenže poslanci se v roce 1929 také vesele smáli, když na ně Klement Gottwald v parlamentu křičel: "My se chodíme do Moskvy učit, víte co? My se od ruských bolševiků do Moskvy chodíme učit, jak vám zakroutiti krk. A vy víte, že ruští bolševici jsou v tom mistři!" A jak to skončilo. Je zřejmé, že dnes by komunisté nemohli zavádět takový teror jako před lety. Nicméně je zároveň evidentní, že by s velkou chutí omezili naše svobody a práva. Tu se to projeví v jejich choutkách omezovat nezávislost veřejnoprávní televize, tu zase při touze zpříšňovat legislativu proti svobodě projevu. Je tedy třeba se i nadále obávat, že nám sice nezakroutí krky, ale naši svobodě ano.

Cestou ven by mohlo být KSČM zakázat. Tento návrh se tu a tam objevuje v médiích, ale vždy je rychle zaplašen. Stranu s dvacetiprocentní podporou prý vyřadit soudem ze soutěže prostě nejde. Přitom důvodů, proč postavit mimo zákon KSČM, by se našla řada. Třeba stranické dokumenty i opakovaná vyjádření komunistických šéfů, že puč v roce 1948 byl zahájením "rozkvětu Československa", bolševická říjnová revoluce je "stále inspirujícím pokusem" a že "stoupence kapitalistických pořádků už brzy smete nový socialismus". Můžeme se nechat inspirovat verdiktem belgické justice. Tamní Nejvyšší soud nedávno zakázal nejsilnější politickou stranu holandsky mluvící části země, Vlámský blok, za to, že "rozdmýchává nenávist k cizincům a přistěhovalcům". I v Belgii se dlouho tvrdilo, že zákaz xenofobního bloku není možný a že by to byla i marná snaha, neboť jeho lídři ihned založí novou partaj s jiným názvem a stejnými cíli. Nakonec ale zvítězil pro našince stále ještě trochu neuvěřitelný názor, že pokud někdo porušuje zákony a ohrožuje svobodu druhých, musí s tím přestat - byť by byl jakkoli silný.

KSČ: ochránce demokracie?

KSČM samozřejmě neopomíná zdůrazňovat, že je řádnou stranou a jejím cílem je "demokratická společnost svobodných, rovnoprávných občanů". Nebo že "KSČM odmítala a odmítá takovou praxi, která připouští nebo ospravedlňuje omezování.

Prodavači smrti *Ivan Březina*

Organizace Greenpeace vydělává na lidském utrpení

Když Reflex (5/2004) otiskl dvoustranu Václava Vašků o výstavě indického fotografa Raghu Ráje, nevěřil jsem vlastním očím. Ne kvůli šokujícím snímkům, dokumentujícím utrpení tisíců obětí havárie chemičky americké firmy Union Carbide v indickém Bhópálu v prosinci 1984. Zarazilo mně, proč není článek označen záložkou "komerční prezentace". Pan Vašků je totiž tiskovým mluvčím české pobočky Greenpeace, která výstavu pořádá. Editor Reflexu to samozřejmě nemusí vědět, ale je nehoráznost, že to čtenářům zamlčel sám autor. Pan Vašků tím porušuje například etický kodex Syndikátu novinářů ČR, který zapovídá "zneužívat povolání novináře k činnosti reklamního pracovníka". Pro názornost si představme, že by se mluvčí automobilky vydával v Reflexu za "nezávislého novináře", aby tak dostal zdarma dvoustranu na pochvalu, jaké že je nové auto krásné, jak dobře jezdí a kde se dá koupit.

Že tohle srovnání kulhá, protože Václav Vašků zastupuje neziskovou organizaci, která ušlechtilě pomáhá obětem katastrofy? Když jsem před časem v Bhópálu natáčel reportáž pro pořad Fakta České televize, zjistil jsem, že lidé z Greenpeace pomáhají spíš sami sobě. Na jejich české webové stránce o bhópálské tragédii visí přímo pod fotografií Raghu Ráje nepřehlédnutelná výzva: "Podpořte toxickou kampaň Greenpeace!". Pokud se fotkami šokovaný čtenář prokliká přes hypertextové odkazy na anglické stránky této kampaně, vybafe na něj žádost o peníze. Greenpeace si bude z vašeho účtu každý měsíc strhávat deset, dvacet, třicet dolarů... stačí jen vyplnit číslo kreditní karty.

Utrpení, které jedna z největších průmyslových katastrof v dějinách lidstva vyvolala, tedy Václav Vašků a jeho kolegové využívají k fundraisingové kampani. Český řečeno pořádají sbírku. Proč ne? Kdyby její výtěžek putoval k těm, kdo unik plynu přežili, bylo by to chvályhodné. Během natáčení v Bhópálu mi ale jeden z indických lékařů doslova řekl: "Po havárii se tu najednou objevila spousta organizací, které se zajímaly hlavně o zahraniční pomoc a o příspěvky veřejnosti. Je otázkou, jestli se peníze, které tyhle skupiny vybraly, skutečně dostanou k obětem plynu."

Pokud jde o Greenpeace, je odpověď jednoduchá: nedostanou.

Celkové roční příjmy Greenpeace z fundraisingu se pohybují kolem 160 milionů Euro. Buďme spravedliví - Greenpeace vede kampani víc. Vybírá peníze na velryby, na amazonské pralesy, na boj proti genetickým modifikacím... Právě bhópálská kampaň je ale mediálně velmi viditelná, neboť Greenpeace havárii používá také k politicky motivované kritice nadnárodních společností a procesu globalizace. V roce 2002 na Summitu Země v Johannesburgu aktivisté například představili zprávu Firemní zločiny (Corporate crimes), ve které je podstatná část věnována právě firmě Union Carbide a její nástupnické organizaci Dow Chemicals. Dejme tomu, že bhópálská kampaň vynese Greenpeace za rok jen jednu desetinu celkových příjmů, tedy asi 16 milionů Euro. Kolik z toho dostanou oběti plynu? Fundraiser české pobočky Greenpeace Václav Folda mi sdělil, že jediné peníze, které kdy Greenpeace do Bhópálu poslali, bylo 70 000 Euro určených pro jednu místní kliniku. Ani tato suma ovšem nepocházela z fundraisingových příjmů Greenpeace, ale z účelové sbírky, kterou na podporu kliniky vyhlásila nizozemská pobočka.

Je to hodně, nebo je to málo? Václav Vašků tuhle otázku považuje za "urážlivou" - jeho firma prý totiž není žádnou humanitární organizací. On sám ani mluvčí nizozemské pobočky Karen Gallagher mi přes opakované žádosti dodnes neodpověděli na dotaz po výši průměrného platu fundraiser Greenpeace. Odmitají tedy zveřejnit klíčový údaj pro posouzení poměru nákladů na bhópálskou sbírkovou kampaň a částky, kterou z ní oběti havárie nakonec dostaly. Vyjděme z hrubého odhadu, že průměrný měsíční plat v západní Evropě je 3000 Euro. Částka, kterou aktivisté jednorázově věnovali postiženým, jejichž jménem peníze vybírají, je tedy zhruba rovna jen ročnímu platu fundraiserů dvou národních poboček. Takových poboček má Greenpeace celkem čtyřicet.

Taky se vám na jazyk dere slovní spojení "nechutný hyenismus"? Václav Vašků v článku pro Reflex dost přesně popsal, jak firma Union Carbide připravila oběti havárie o odškodně. Ředitele české pobočky Greenpeace Jiřího Tuttera jsem se proto zeptal, kolik peněz jim hodlá jeho organizace poslat z výtěžku pražské výstavy

fotografií Raghu Ráje. Odepsal mi, že zisk prý bude nižší než náklady a dodal, že Greenpeace už na žádné mé další dotazy nebude odpovídat. Rozumím: ideální návštěvník propagační sbírkové akce, na kterou čtenáře Reflexu pozval "nezávislý novinář" Václav Vašků, se nemá ptát na nic jiného, než je číslo konta. V čem se pak ale vlastně liší podnikatelská etika nadnárodního koncernu Greenpeace od podnikatelské etiky firmy Union Carbide? *(Psáno pro Reflex a Neviditelného psa)*

OBRÁZKY ZE STARÉ ČESKÉ SYDNEY

Bořek Šindler

KŘÍŽ S KŘÍŽEM

Sydney se dovede předvést prudkým tropickým lijákem a toho zimního dne se také předváděla. Nelilo jako z konve, lilo jako z dvaceti konví a byl jsem rád že se mi podařilo posadit se do električky. To tehdy v polovině padesátých let ještě električky jezdily a to, pane, byly ale električky! Předpotopní. Musejní kousky. Sedělo se v kupátkách mezi sebou oddělených a průvodčí šplhal zvenčí po takovém jakémsi uzounkém stupátečku od kupátka ke kupátku a prodával lístky přidržuje se jednou rukou železný štangle. Jak to ti chlapíci zvládali bylo záhadou. Fares please, fares please volal konduktér a tyto krkolomné kousky musel provádět i za deště. Prováděl to i za onoho nelitostného zimního lijáku a když se dobrouzdal k mému kupé spatřil jsem najednou pod jeho plastickou kápí tvář Františkovu. Doktor filosofie, organisátor brněnských knihoven, letec a sexuolog František Kříž jako průvodčí tramvaje! Nějak jsem se v tu chvíli zastyděl, zakoupil lístek, pozdravili jsme se krátce a už byl František u dalšího kupé v tom dešti, jakoby celý zkřehlý a bylo ho, chudáka, jen trošinka, ještě miň než ho ve skutečnosti bylo jako neprůvodčího.

Franta Kříž, respektive plným jménem a titulem PHDr. František Kříž, byl bezesporu jednou z nejzajímavějších a svým způsobem i nejtragičtějších postavíček osmačtyřicátého exilu. František, Moravan a Brňan každým coulem a celou svou bytostí, byl totiž absolutním antitalentem co do naučení se jakéhokoli cizího jazyka. Ve Švýcarsku lapał v němčině snad jen každé páté slovo a v Sydney mu prostě angličtina nešla a nešla. Následkem tohoto handicapu se proto po dlouhá léta nemohl uplatnit a vykonával v nelitostné a nemilosrdné tehdy ještě Sydney práci nehodnou svého vzdělání. Nakonec po létech hmoždění se zakotvil po odjezdu do Ameriky na University of Columbia v New Yorku, kde dostal trvalou práci v knihovně, ale to až po těch nejrůznějších jobech v Sydney včetně té funkce tramvajáka.

Znal jsem Františka už v Curychu. Do exilu odletěl nebo spíše uletěl z Brna přes Rakousko. Takových kdo bolševikům uletěli mnoho nebylo. Letadlo přistálo ve švýcarském východním kantonu Graubunden a ihned začal svár. Letadlo totiž patřilo jistému moravskému majiteli s nímž se František dohodl, že on jako držitel letecké licence ho dopraví do západního bezpečí. Psal se už rok 1949 a nebylo času na detailní dohody. Nasedlo se a letělo když se naskytla vhodná příležitost k úniku. Švýcaři letadlo ihned zabavili a nechtěli je vydat, protože František a jeho pasažér se jednak nemohli dohodnout jak se o eventuální prodej letounu rozdělit a jednak se jim nikdy nepodařilo prokázat vlastnictví. Československé úřady samozřejmě nespolupracovaly a také ony si činily zuby na ilegálně propašovaný stroj. Takže takhle František začínal jako exulant a kdoví jak to potom všechno s tím letadýlkem dopadlo. Naštěstí Švýcarsko ani jednoho z těch letců nevrátilo do Brna a oběma poskytlo asyl.

Mezi námi v Curychu Franta Kříž slyšel jako proslulý sexuolog. Měli jsme z Františkovy sexuologické činnosti hec a on si od nás kolegů zakusil své. Tradovalo se mezi námi, že mu curyšská policejní prefektura dala povolení ku měření pánvi prostitutek ve vazbě se nacházejících. Prý to potřeboval ku svému specialisovanému sexuologickému studiu a psal o těch pánevnicích rozměrech i jakousi knihu, ale tu nikdy nikomu neukázal. Poznamenal jsem nahoře, že byl postavíčkou. Nikoli postavou, postavou fysickou. František byl titěra s dlouhými blond vlasy dozadu

sčesanými, nehty brilantně namanikurované, vždycky úhledně oděný a byl to takový modroooký elegán a také lamač dámských srdcí ve velkém, i když si trošilinku jakoby šlapal na jazyk. Člověk nadmíru inteligentní a vzdělaný a tradovalo se o něm i to, že kdysi zaváděl do jedné brněnské knihovny desetinné třídění a že o tom za války napsal i knihu. Jen ty cizí řeči mu nešly a nešly. Nakonec v Curychu s námi ostatními podlehl šarmu pátého světadilu a v roce padesátém se ocitl na dlažbě staré dobré matičky Sydney.

Do Austrálie nepřišel „na kontrakt“, tedy na vládní smlouvu, která zaručovala práci, a musil se hned o sebe postarat. Což pro letce-sexuologa a doktora filosofie nebylo v „rough and ready“ Sydney padesátých let žádnou hračkou. František byl jednou ze dvou dobrých duší, které mi v Sydney obstaraly nocleh pro první dny. Asi druhý den po svém příjezdu do Sydney jsem byl s Frantou Křížem pozván na oběd připravený v jedné domácnosti naší čínorodou krajankou Lilkou Bermanovou. Lilka byla štíhlá, vysoká a pohledná děvčice z Trutnova, s číslem vytetovaným v Osvětimi na předloktí, a byla to veselá kopa. Hned jsem ji jako právě dorozkvétající kavalír nabídl doprovod večer domů, z Bellevue Hillu do Burwoodu - já neměl tenkrát ponětí co a kde Burwood je - ale potázal jsem se se zlou, ba s velmi zlou. Franta se na mě ihned rozkatil, doprovod prý že má a i dnes bude mít na starosti on... A měl. Rok či dva měla Lilka o jeho doprovod postaráno.

Jak předtím v Curychu tak později v Sydney se František živě zajímal o exilový život. Zajímal se také o ustavení sokolské jednoty zde v Sydney a byl i po jistou dobu hned v začátcích funkcionářem zdejšího Sokola. Ovšem jeho prvotní preference nebyla Austrálie. Požádal si už ve Švýcarsku, jako i mnozí jiní Češi tam dlící, o americké visum. Tak jako i jiným, Američané nakonec vyhověli až po několikaletém pobytu v Austrálii a tak jako mnozí jiní Češi, i František se nakonec rozloučil s břehy Austrálie a odebral se do Spojených Států. Oženil se nakonec s Češkou a usídlil se v New Yorku. Tam se konečně dostalo Františkovi uznání jeho vyjimečnému vzdělání a kvalifikacím, které Austrálie v padesátých letech prostě ignorovala. František nebyl „svalovec“ a neměl nadání naučit se cizím řečem. Bez svalů a bez angličtiny to tenkrát v Austrálii byla perná cesta do kopce a František nebyl z těch, kdo by se byl probíjovaval. Tento nešvar nebo spíše tutu nehoráznou ignoranci Austrálie napravila až po příchodu osmašedesátníků kdy konečně Australanům došlo, že nevyužívat universitního vzdělání přistěhovalců je jednak jednání zlovolné a jednak že to samotnou Austrálii ochuzuje o nevyužitý talent. Na osudech dr. Františka Kříže to bylo jasně prokázáno. Pozdě ovšem.

RECENZE ČESKOAUSTRALSKÉ KNIHY

Ta kniha se jmenuje „BEYOND BORDERS, the power of meditation“ a je to opravdu kniha Českoaustralská, protože ji napsal Cech, Miloš Štefánek, rodák z Děčína a vydal ji v Austrálii, samozřejmě tedy v angličtině ve vydavatelství Lexington Avenue Press v edici „Fabric of a Nation“ v roce 2002.

Kniha je Milošovou autobiografií, které popisuje velmi dobrodružné osudy dvou přátel, do jejichž mládí se připletla nešťastně druhá světová válka a pak další pohroma po válce - komunismus. Oba přátelé se nakonec rozhodli odejít ze svého domova a najít si domov nový, na druhém konci světa. Jejich cesta životem je jakoby zrcadlem životů většiny českých a slovenských exulantů i když jen malá část prožila osudy tak dramatické jako tato dvojice. Milošův kamarád, Mirek Smíšek, žije na Novém Zélandě a věnuje se své velké lásce - keramice. Ve své práci byl mimořádně úspěšný. U příležitosti návštěvy britské královny Elisabeth II. na Novém Zélandě byl požádán novozélandskou vládou aby zhotovil pro královnu dar novozélandského lidu - ohromnou keramickou mísu o průměru asi 1 metr. Kniha je napsána velmi „čtivě“ a myslím, že ji budete číst jedním dechem. Navíc Miloš si zachoval i po dlouhém pobytu v exilu jadrný smysl pro humor i pro ten šibeniční, tolik charakteristický pro Čechy.

V roce 1938 hned po obsazení Sudet nacisty dostala Milošova rodina 24 hodin, aby se vystěhovala do Čech. V panice naložili vše co mohli a co stihli do železničního

beyond borders

the power of meditation

Miloš Štefánek

si to i vnoučatům, která už si nemohou přečíst knihy v češtině a v knize Miloše Štefánka budou mít příležitost poznat jaký byl tenkrát v polovině dvacátého století život v tom srdci Evropy, v Československu a jistě lépe pochopí, proč se tehdy táta s mámou nebo děda s babičkou rozhodli opustit svůj domov

Za to patří bratru Milošovi, Miloš Štefánek je totiž členem naší Sydneyjské sokolské jednoty, náš srdečný dík a obdiv za svěží styl reportování, který se bude jistě líbit i těm našim mladým.

Jarda Zahrádka

vagónu, vlak se pomalu rozjížděl. Na perónu nádraží stála skupina nacistických Němců a s výsměchem je zdravila nacistickým pozdravem – vztyčenou pravicí. Miloš o tom píše: I could not resist calling out of the window in German, „**We will be back!**“

Jiný, docela půvabný příklad se už odehrává tady v Austrálii na počátku padesátých let. Skupinka mazaných Čechů se po pobytu v táboře pro uprchlíky přihlásila na práci do Canberry. Využili své evropské zkušenosti, v hlavním městě bude přece určitě nejlepší nabídka pracovních příležitostí. A tak nasedli do vlaku z Bathurstu do Canberry. Byli spokojeni a plní optimismu. Nakonec vlak zastavil před boudou z vlnitého plechu, píše Miloš Štefánek. Vykláněli jsme se z oken vlaku a uviděli jsme ceduli, připevněnou na střeše se jménem té zastávky – CANBERRA, ACT. Nikde kolem nebyly nějaké domy a nikde nebylo vidět to hlavní město. Dívali jsme se jak lidé vystupují, když železničář na nás zavolal: „Come on boys, all off!“ Sdělili jsme mu, že my jedeme na Hlavní nádraží.

On ale odvětil: „This is it, boys, this is the Central Station.“

Na závěr bych rád doporučil našim čtenářům, aby tu knihu po přečtení věnovali svým dětem a přiznejme

Z TAJŮ KRÁS ČESKÉ ŘEČI

Bořek Šindler

Rozšířila se fáma mezi dámami, že jen Italové dovedou vymámit z ženských úst dvojnásobné ano -si, si. Opodstatněnost onoho tvrzení je ovšem sporná. Či snad pochybujete?

Koloval za první republiky - ne-li po českých luzích a hájích, tedy určitě po kočičích hlavách pražských dlažeb - popěvek, anebo spíše odrhovačka to byla, uvozená slovy Kdyby SI SI koupil SISI byl by SI SI na tom SISI pochutnal. Klebetní jazykové tvrdili, respektive tvrdily, že šlo o záměrný útok na legendární počestnost našich družek, o tah anonymního italského Casanovy dohnat české dámy, paní, dívky i ctnostné panny ku hbitějšímu svolování, leč tato ničím nepodepřená tvrzení

narážejí na poměrné nezastoupení Taliánů v tehdejší české popkultuře. Toto nařčení tedy padá. Kromě Hašlerů a Štolverků tehdy republika skýtala i Sisinky a to byly takové nakyslé bonbónky v papírku zabalené jako ty Hašlerky a Štolverky a daly se v ústech dlouho a dlouho přezmoulat a člověk SI pochutnal. Ale dovolovat SI něžné pohyby jimi okouzlovat a vynucovat SI souhlas k nepravostem, to bychom SI nebyli dovolovali, to bychom SI byli moc a moc dobře rozmysleli my čeští zvykalové sisinek, jsouce SI vědomi skalní, ba přímo hradní nedobytnosti srdcí českých dam všech věků, typů a ráží.

Ale naše SI, tedy ono SI prokazatelně české provenience, přetrvává a je velmi podstatnou součástí naší jadrné mluvy. Troufla SI. Polepšil SI. Zazpíval SI. Pohvizduje SI. Dělá SI co chce. Tyto v podstatě nepřeložitelné obraty s sebou nese slovanský rys české mluvy, ale do jazyků neslovanských se to jakSI nevejde. Nu - snažte se vyjádřit anglicky a bez velkého opisování větičku jako Ten SI ale dal. Lehl SI na otoman, a zapáliv SI vonnou dýmku odpočíval. Ten SI ale dal do nosu. Vstoupil SI do strany mir nichts dýr nichts a hned SI myslel, že má vyhráno. Neuvědomoval SI, jak SI to bude jednou vykládat polistopadová společnost, ale říkal SI asi - von nás nějaký ten Havel z tý šlamastiky vytentuje a budeme SI zase dělat co chceme. A hověl SI dál.

Toto české si SI ovšem nesmíme plést s českým SE. To SE je na hony vzdáleno od našeho SI. To SI nezastírejme. SI - po ukrajinskému SOBI, tedy sobě - má původ, prapůvod, jak nám ukrajinština napovídá, v tom sobě. Není to bratránek ruského sja. Zkratkemilovná čeština SI to stáhla pohotově na SI a už SI nemáme co vykládat. Vyluštili jsme SI tu jazykovou záhadu a oddychneme SI. Jak praví havlovská poučka - co jsme SI to jsme SI a je po ptákách. Teď se z toho budeme dostávat celé století. Takže jsme SI to nadrobili sami. Veselme se, radujme se, nikdo SI netroufne nařknout nás Čechy z krvežíznivosti, to SI píšme. Už SI to také píšme a nemáme SI prý co vyčítat, ať SI ta zrádná emigrace už jednou trhne nohou. My SI to vyřídíme sami mezi sebou tady doma. Zanádváme SI, zafňukáme SI, ale už SI to neškrabme. Kdo by SI to bral příliš k srdci, však jsme SI to tak zafírovali a řekneme SI upřímně, že SI do toho nedáme nikým foukat, a ti zrádci v exilu ať SI to zapiší za uši. Co SI budeme vykládat, jak jsme SI ustlali, tak SI i ležíme. SI NESI.

Pomůckou SI se dá vyjádřit více než dost. Ví to každický Fanoušek Hlóbilojc a Nanyňka Holedbalouc, a to už v nejütlejším věku. Cizinec to nenabífluje nikdy a bude SI to znovu a znovu plést jak s Radeckým tak s tím zpropadeným SE. To se napravit nedá a pochutnávejme SI na vědomí, že slůvko SI SI můžeme zapsat mezi ty nejnejnejčeštější součástky naší výborné mluvy. I samo naše české srdce SI poskočí. SI-SI. A urážet naše české panny SI nedejme. Co SI myslíte?

Vážená sestro, vážený bratře,

PŘÍSPĚVKY na rok 2005 \$ 25.00

Dovolujeme si Vás zdvořile upozornit, že členské příspěvky jsou nyní splatné. Dle nových klubových Stanov členské příspěvky je nutno uhradit do konce ledna 2005! Šek nebo Money Order prosím vystavte na Sokol Sydney. Nezapomeňte též napsat svoje jméno a adresu.

M. Moravec, PO Box 19, CROYDON PARK, NSW 2133. Telefon 9744 1805.

Příspěvky 2005	\$ 25.00
Příspěvky 2004 (pokud nezaplacené)	\$ (\$ 25.00)
Dar na Věstník	\$
Dar na údržbu Národního domu ...	\$
Celkem ...	\$

FOUR SEASONS PHOTOGRAPHY

COMPLETE WEDDING COVERAGE
CORPORATE FUNCTIONS

0419 880085
02 9449 3586

Handwritten signature or initials.

WHAT'S ON IN OUR SOKOL

Sport:

Aerobics: Every Tuesday night 8.00 pm.

Nohejbal: Every Wednesday night 7.30 pm.

Volejbal: **Young team:** Sunday afternoons

Friday team: Every Friday night

Saturday team: Saturday afternoons 4.30 pm
on the dates advertised for children's
gymnastics on the pages of this issue.

Children: Same Saturdays as volleyball above from 3.30 to 4.30 pm
on the dates advertised on the pages of this issue.

Call Jane 0438 014 125

Table tennis and other sport activities:

Any time by arrangement to fit-in with the above.

Restaurant / Dining:

Our favourite dishes in the air-conditioned comfort.

OPEN: Saturdays for dinner 6.00 pm. to 10.00 pm.

Sunday Lunch: By arrangement and advance booking only!!!

FOR MORE INFORMATION AND ALL BOOKINGS RING

JERRY: Mob. 0438 680 575 or Sokol 9452 5617

**FOR ALL ENTERTAINMENT AND SOCIAL EVENTS
WATCH OUT FOR ANNOUNCEMENTS IN "VĚSTNÍK",
SPECIAL ADVERTISING OR OUR WEBSITE:**

www.sokolsydney.com

Roční předplatné Věstníku

Za 6 čísel

\$ 20.00

Ceny reklam ve Věstníku

(6 čísel / 1 číslo)

Celá stránka \$ 240.00 / 100.00

Polovina stránky \$ 120.00 / 50.00

Třetina stránky \$ 80.00 / 33.00

Čtvrtina stránky \$ 60.00 / 25.00

VĚSTNÍK

Sokol Sydney Ltd

If undelivered return to:

16 Grattan Cres

FRENCHS FOREST 2086

Print Post Approved

PP 239732-00003

POSTAGE
PAID
AUSTRALIA